

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

1. Giriş
2. Genel Bilgiler
 - 2.1. Test Giriş
 - 2.1.1 Test İstek Formu
3. Numunelerin Alınması
 - 3.2. İdrar Numuneleri
 - 3.3. Mikrobiyoloji Testleri İçin Örnek Toplanması
4. Numunelerin Laboratuvara Transferi
 - 4.1. Numunelerin Laboratuvara Taşınması
 - 4.2. Şehir İçi
 - 4.3. Şehir Dışı
 - 4.4. Acil Numuneler
5. Numunelerin Laboratuvara Kabulü, Ayrıştırılması
6. Analiz
7. Analiz Sonrası (Postanalitik)
 - 7.1. Sonuç Gönderme (Raporlama)
 - 7.2. Referans Aralığı
 - 7.3. Kalite Güvenliği
 - 7.4. Panik Değerler
8. Laboratuvar Numune Red Kriterleri
9. Numunelerin Saklanması

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

1.GİRİŞ

Tıbbi laboratuvarlar biyolojik örneklerden yapılan testler yardımıyla klinikleri tanı, tedavi ve takip süreçleri açısından desteklemek amacıyla çalışan birimlerdir. Günümüzde laboratuvar çalışmalarında hedef; doğru, güvenilir, hızlı ve kalite standartlarına uygun hizmet verilmesidir. Kalite, ilgili tüm çalışanların doğru işler yapması anlamına gelir. Tıbbi laboratuvarlar açısından kalite standartlarının oluşturulması son dönemlerde üzerinde sıkça çalışılan ve laboratuvarları giderek daha iyi hedeflere ulaştıran akreditasyon ve sertifikasyon gibi isimlendirilen uygulamalardır. Laboratuvar akreditasyonu, laboratuvarların yetkili bir kurum tarafından uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilerek yaptığı tetkiklerin doğru ve güvenilir olduğunu resmen destekleyen tüm süreçlerin kontrol altına alındığı bir yapıdır.

Tıbbi laboratuvarlarda oluşabilecek hatalar zamanlama açısından incelenerek değerlendirilmiş ve üç ana başlık altında toplanmıştır. Bu safhalar;

1. Analiz öncesi (preanalitik)
2. Analiz (analitik)
3. Analiz sonrası (postanalitik)

Safhalar olarak incelendiğinde çok daha verimli değerlendirme şansı olacaktır. Laboratuvar sonuçlarını etkileyen en önemli faktörler tetkik isteminin doğru yapılması, uygun koşullarda numune toplanması ve taşınmasıdır. Laboratuvar test sonuçlarının güvenilirliğini belirleyen en önemli evre numunenin alınması ve taşınması (preanalitik) ile ilgilidir. Laboratuvar testlerinin çalışılması sürecinde oluşabilen tüm hataların %70'i bu evreye aittir.

Bu ve benzeri sorunların hangi aşamalarda meydana geldiği ve önlenmesiyle ilgili yapılabilecek çalışma ve eğitim programları için laboratuvarların işleyişi, test profili, tetkik girişinden sonuçların gönderilmesine kadar olan süreç, laboratuvarın analitik kalite çalışmaları, testlerin çalışılma yöntemleri, çalışılma zamanları, teste göre numune türü / numune kabı seçimi, numunelerin kabul / red kriterleri, sonuçların raporlanma zamanları, normal değerleri, varsa panik değerleri ve testlerin klinik yararları hakkında bilgilere yer verilmiştir.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Test Girişi

Hasta isteklerini yapacak kurumlar tetkik istek formlarında hastanın adı soyadı vs. gibi bilgileri ve istenilen testleri eksiksiz belirtmelidir. Tetkik istek formlarındaki hasta bilgileri kendilerine verilen şifre ile Laboratuvar Bilgi Yönetim Sistemi (LBYS)'ye giriş yapılır. Laboratuvarımıza anlaşmalı kurumlarımız dışında özel olarak gelen hastaların bilgileri ve istenilen testler Hasta Kabul / Kayıt Personeli tarafından LBYS'ye giriş yapılır. Kaydı yapılan hastalardan alınan örnekler numune alma birimine yönlendirilir.

2.1.1 Test İstek Formu

Test İstek Formu'nda bulunan aşağıdaki bilgilerin doldurulması gerekmektedir;

- İstemi yapan kurum/doktorun adı
- Hastanın adı-soyadı, cinsiyeti ve doğum tarihi
- İstenen testler
- Numunenin alındığı tarih
- Hastanın klinik bilgisi
- Test istek formu ile birlikte numuneleri, kuryeye veya kargoya teslim eden isim ve imzası

Anlaşmalı kurumlar otomasyon programında istedikleri testleri seçtikten sonra testlerin dışındaki doldurulması gereken yukarıda yer alan bilgileri de doldurmalı ve kayıt etmelidir.

Numuneler ile birlikte **Test istek formu** 'nda yer alan numune türü sayıları da kurye personeline teslim edilmelidir. Anlaşmalı kurumlar barkod yazıcı kullanıyorsa, barkodları çıkarıp, serumu ayrılmış numunenin üzerine yapıştırmalıdır.

Barkodlarını alamadığınız numunelerin üzerlerine açık bir şekilde hasta adını soyadını, numunenin alım tarih ve saatini yazmanız

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

gerekmektedir.

Otomasyon programı kullanmayan anlaşmalı kurumlar ise test istemlerini numuneler ile birlikte **Test istek formu** 'nda yer alan numune türü sayılarını belirterek kurye personeline teslim etmelidir.

3. NUMUNELERİN ALINMASI

3.1 Kan Numuneleri için Laboratuvar Testlerini Etkileyen Faktörler

Açlık Durumu

Genel olarak tüm testler için 10-12 saatlik açlık sonrası sabah kan verilmesi önerilmektedir. Özellikle kanda glukoz, kan lipid paneli, elektrolitler (sodyum, potasyum, klor gibi), magnezyum, demir, ferritin, ALP, folat, vitamin B12, 25-OH vitamin D, osteokalsin, GH ve PTH testleri için 12 saatlik açlık gerekmektedir. Açlık süresinin 16 saati geçmemesi gerekir.

Açlık döneminde sadece ihtiyaç duyulursa su içilebilir.

Egzersiz Durumu

Günlük biyolojik ritim, egzersiz, açlık, diyet, ilaç alınması, alkol veya sigara kullanılması birçok laboratuvar tetkikini etkilemektedir.

Tetkikten önceki 24 saat süresince ağır ve zorlayıcı egzersizden kaçınılması ve kan vermeden önce yarım saat kadar dinlenmiş olması önerilmektedir.

Tetkikten bir gün önce sportif aktivite yapılmamalıdır. Laktat, CK, AST, LDH ve bazı hormonlar (T4, testosteron, androstendion, luteinizan hormon vb) egzersiz sonrası yükselebilmektedir.

İlaç Kullanımı

Düzenli kullanılan ilaçlar var ise, doktor alınmamasını söylemediği sürece kesinlikle günlük düzeni bozulmaksızın ilaçlara devam edilmesi gerekmektedir.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Yaş

Yenidoğan dönemi kendi referans aralıklarına sahiptir. Çocukluk döneminde plazma proteinleri, Kas ve kemikle ilgili enzim düzeyleri artar. Ergenlik döneminde hormonal düzeyler değişir. Erişkinlerde serum üre, ürik asit, trigliserit ve kolesterol yükselir, enzim düzeyleri adolesan dönemden daha düşüktür. Yaşlılarda kreatinin klirensi azalır, idrar proteini artar. 50 yaş üzerinde erkeklerde serum testosteron azalır, kadınlarda FSH, LH artar, östrojen azalır.

Cinsiyet

Ergenlik öncesi iki cins arasında pek fark yoktur. Ergenlik sonrası erkeklerde serum ALP, ALT, AST, CK gibi enzimler yüksektir. Serum albumin, kalsiyum, magnezyum ve kolesterol erkeklerde daha yüksektir. Kadınlarda hemoglobin ve demir daha düşüktür. Menapoz sonrası kadınlarda ALP yüksek bulunur.

Gebelik

Ortalama kan hacmindeki artışa bağlı olarak test sonuçları değişebilir.

Mevsimsel değişiklikler

Laboratuvar test sonuçlarının bazıları yaz ve kış mevsimleri arasında değişiklikler gösterebilir. Örneğin, yazın D vitamini (1,25 dihidroksi kolekalsiferol) sentezi artar.

Beslenme

Bazı gıdalar kan ve idrarda test sonuçlarını etkilemektedir

Yüksek proteinli diyet sonrası üre, amonyak ve ürik asit düzeyleri yükselir.

Yağlı diyet sonrası serum lipid profili değişiklik gösterir.

Yemeklerden sonra kanda artan şilomikronlar serum veya plazmada bulanıklık yaparak ölçüm metodlarının yanlış sonuçlar vermesine neden olabilmektedir.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Kafein içeren içecekler katekolamin, glukoz, kortizol, yağ asitleri ve trigliserit düzeylerini yükseltir.

Sigara Kullanımı

Plazma ve idrar katekolaminleri artar. Kan glukozu, laktat, CEA, kolesterol, karboksihemoglobin yükselir. Sigara kullananlarda karboksi hemoglobin, plazma katekolaminleri ve serum kortizolü yükselmektedir. Bu hormonlardaki değişiklikler nötrofil, monosit gibi beyaz kan hücrelerinin sayısını arttırırken, eozinofil hücre sayısını düşümeaktirler. Kronik sigara kullanımı sonucunda, hemoglobin konsantrasyonu, eritrosit (kırmızı kan hücresi), lökosit (beyaz kan hücreler) sayıları, CEA (Karsinoembriyojenik Antijen) düzeyleri artış göstermektedir.

Alkol

Trigliserid, glukoz, laktat ve kortizol artar. Kronik alkol alımında GGT, AST ve ALT düzeyleri yükselir.

Diurnal ritim

Diurnal (günlük) ritimler biyokimyasal parametreleri etkilemektedir. Serum kortizol, renin, sabah saatlerinde pik düzeylere ulaşır, öğleden sonra düşüktür.

Postür

Hastadan mümkünse her zaman aynı pozisyonda (ideal olarak oturur ve dik durumda) kan alınmalıdır.

Uzun süreli yatak istirahatinin test sonuçları üzerine olan etkileri göz önünde bulundurulmalıdır. İlk birkaç gün hematokrit artar. Uzun süreli yatak istirahatinde sıvı retansiyonuna bağlı albumin ve protein düzeyi azalır, kemik kalsiyum mobilizasyonu sonucu kan ve idrar kalsiyum düzeyi artar.

İlaçlar

Birçok ilaç laboratuvar test sonuçlarını etkileyebilmektedir. Kullanılan ilaçların testler üzerindeki etkisi laboratuvar uzmanı veya doktordan öğrenilebilir. Sürekli kullanılan ilaçlar hakkında laboratuvar bilgilendirilmelidir.

Ateş

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Bazı hormon düzeyleri, glukoz, lipidler, akut faz reaktanları, ürik asit gibi birçok parametre etkilenir.

Transfüzyon

Tam kan veya plazma verilmesi ile plazma protein konsantrasyonu artar.

3.1.1. Kan alımından önce hastaların hazırlanmasıyla ilgili kendilerine verilecek bilgi ve talimatlar;

Hasta üzerinde uygulanan bütün prosedürler hastanın bilgilendirilmiş onamını gerektirir. Hasta doktor istemi ile laboratuvara gelmiş ise önce yapılacak işlemler ile ilgili bilgilendirilir. İnvaziv işlemlerde yapılan bilgilendirme sonrasında **LBYS'de** kayıt altına alınır. Merkezlerden alınan kanlar laboratuvara geldiğinde hastanın **Numune Alma El Kitabı**'ndaki bilgiler ve öneriler doğrultusunda bilgilendirildiği ve onayının alındığı kabul edilir.

Kan örneği hasta kolundaki bir toplardamardan (venden) alınır. Elastik bir bandaj hastanın dirseğinin üzerine uygulanır. Bu esnada bir basınç hissedilebilir. İğnenin girişi esnasında hiçbir şey hissedilmeyebilir veya geçici bir acı hissedilebilir diye hastaya bilgi verilir.

3.1.2. Kan Alımında Oluşabilecek Riskler

- Hastaya işlemi açıklanır, Venden kan örneği alınırken küçük de olsa hematom gelişebileceği, hafif ağrı hissedilebileceği, baş dönmesi yaşanabileceğini belirtiniz. Çok düşük oranda problem gelişme riski bulunduğunu söyleyiniz.
- İğnenin giriş yerinde küçük bir zedelenme gelişebileceğini, bu zedelenme riskinin kan alımından sonra birkaç dakika süreyle basınç uygulanarak giderileceğini belirtiniz.
- Nadir durumlarda kan alımından sonra ven şişebilir. Bu problem flebit olarak adlandırılır. Bu durum gelişirse günde birkaç defa ılık kompres uygulanarak tedavi edilebileceğini söyleyiniz.
- Kanama bozukluğu olan kişilerde kan alınan yerden devam eden bir kanama gözlenebilir.
- Aspirin, varfarin (kumadin) ve diğer kanı sulandırıcı ilaçlar kanamaya yol açabilir. Kanama veya pıhtılaşma problemlerinizi varsa

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

veya kanı sulandırıcı ilaç kullanıyorsanız kan alımından önce doktorunuza bilgi vermeniz gerekir diye söyleyiniz.

- Hasta, kan verme işlemi esnasında daha önceleri bayılma hikayesi belirttiyse, hasta sedyeye yatırılıp ayaklar 30 cm yukarıda olacak şekilde pozisyon verilerek kan alabilirsiniz. Kan tüplere alınırken vakum eksikliği veya ven kollapsı nedeniyle ikinci bir defa kan alma işleminin gerekebileceğini söyleyiniz.

3.1.3. Kan Almadan Önce Bulundurulması Gereken Malzemeler

- Deri dezenfeksiyonu: %70'lik alkol (izopropil alkol, etanol) veya %10'luk povidon iyot, swablar, gazlı pedler, yara bandı.
- Tek kullanımlık lateks eldivenler
- Turnike, adaptör, iğne uçları veya tek kullanımlık şırıngalar
- Hasta barkodu, etiketler ve kalem

3.1.4. Kan Alma İşlemi

- Kan alma işleminden önce ellerinizi iyice yıkayınız.
- Hastanın kimliğini doğrulayın. Bunu hastanın kimlik kartını görerek yapmalısınız.
- Kan alma tüplerine uygun kapak ve tüp içeriğine göre tanımlı hasta barkodlarını yapıştırınız.
- Hasta sandalye veya koltuğa rahat bir pozisyonda oturmalı, kolunu düz bir şekilde uzatarak koluğa yerleştirmelidir. Kol dirsekten bükülü halde olmamalıdır, hastanın kolunu omuzdan bileğe kadar düz uzatmasını sağlayın.
- Oturarak/yatarak ve ayakta durarak kan alma pozisyonları, sonuçları ciddi anlamda etkiler. Çoğunlukla biyokimya ve hematolojik ölçümler etkilenmektedir. Yatarak ve oturma pozisyonu arasındaki fark % 5-15' dir.
- Büyük yaralı veya hematumlu koldan, mastektomili kadınlarda memenin alındığı taraftaki koldan, iyileşmekte olan yanık alanlarından kan alınmamalıdır. Hematom bölgesinden alınan numuneler hatalı test sonuçlarına yol açabildiği için diğer bir ven bölgesi

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

mevcut değilse numune hematoma alt kısmından alınabilir.

- Hastadan teste göre hangi tüpe minimum ne kadar alınması gerektiği **ÖZEL GÖZLEM TIP LABORATUVARI Test Rehberi**'nde belirtilmiştir. İstenen testler için uygun sayıda ve türde tüp ve uygun iğne seçip hazırlayın. En sık kullanılan iğneler 19-22 numaradır. Numara büyüdükçe çap küçülür. Normal erişkinde genellikle 21-yeşil uçlu veya 22-siyah uçlu kullanılır.
- Eğer venöz kan toplayacaksanız, uygun veni seçin. Büyük ve dolgun venleri seçmek için her iki kolu kontrol edin. Yetişkinlerde antekubital fossada kalın ve derinin yüzeyine yakın veni tercih edebilirsiniz.
- Kan alınacak bölgenin çevresini, %70'lik izopropanolle doymuş pamuk ya da gazlı bezle, dairesel hareketlerle ve kan alma bölgesinden dışa doğru temizleyin. Hemolizi ve hastadaki yanma duyusunu önlemek için bölgenin hava ile kurumasını sağlamalısınız.
- Kan alma bölgesinin 10-15 cm üzerinden turnikeyi uygulayıp, işaret parmağı ile venlerin geçiş yolunu palpe edin. Alım yapılacak ven bölgesine gerekirse işaret parmağı ile ve ikinci parmakla hafifçe vurarak venin dilate olmasını sağlayın. Hastanın yumruğunu bir iki defa açıp kapamasını söyleyerek venlerin daha belirgin olması da sağlanabilir ama aşırı el pompası kan akımını aktive etmek için gerekli değildir ve kaçınılmalıdır, bu hareket plazma, fosfat ve laktat konsantrasyonlarını artırır. Damara girme ve kan alma kola turnike bağlandıktan sonra 1 dakika içinde tamamlanmalıdır. Eğer yeniden kan almanız gerekirse diğer kol kullanılmalıdır. Kola uzun süre turnike uygulanması sonucu protein konsantrasyonda, proteine bağlı ve hücresel komponentlerde artışa sebep olabilir.
- İnfüzyon yapılıyorsa infüzyon 3 dakikalığına durdurulmalı ve sonra tercihen diğer koldan kan alınmalıdır.
- Vakumlu kan tüpüne kan almak için, kan alma tüpü tutucusuna iğnesini vidalayın. Vene girmek için iğneyi, kan alınacak venle hizalayıp, deriye yaklaşık 15 derecelik açı yapacak şekilde venin içine 0,5-1cm itin.
- İğne yerine yerleştikten sonra tüp, tıpayı delmek ve vakumu boşaltmak amacıyla ileri (adaptöre doğru) bastırılmalıdır. Tüpü çok ileri itmeyin, böylece iğnenin tüp kapağını delmesi ve vakumun erken kaybına yol açmasını önlemiş olursunuz. Kan tüpün içine

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

akmaya başladığında iğne hareket ettirilmeden turnikeyi gevşetiniz.

- Vakum bitinceye kadar tüp doldurulur, sonra tüp adaptörden çekilir ve yerine başka tüp takılır.
- Kan alma tüplerine şu sırayla kan almaya özen gösteriniz. Önce katkı maddesiz kırmızı ya da sarı kapaklı düz tüplere sonra sitrat içeren mavi kapaklı koagülasyon tüplerine sonra sıra ile kırmızı ya da sarı kapaklı jelli düz tüpler, yeşil kapaklı heparinli tüpler, mor kapaklı EDTA içeren hemogram tüpleri ve gri kapaklı okzalit-fluoridli tüplere kan alınız.
- Enjektör kan almak için, iğneyi enjektörün ucuna sıkı bir şekilde yerleştirip iğnenin üzerindeki koruyucu plastiği çıkarın.
- Enjektör ve iğne kan alınacak vene paralel tutulur ve iğne deriye yaklaşık 15 derecelik bir açıyla venin içine itilir. Ven duvarı delinirken ilk anda hissedilen direnç ortadan kalktığı zaman, enjektördeki basınç gevşer ve piston geri çekilirken enjektöre kan dolar.
- Enjektöre alınmış kanı, hemoliz olmaması için, iğneyi enjektörden çıkardıktan sonra, tüp kapağı açılarak hazırlanmış tüplere yavaşça ve tüp kenarından kaydırarak dikkatli bir şekilde aktarın.
- Tüplerin ağzını sıkıca kapatın, tüplerin içinde katkı maddesi veya antikoagulan varsa tüpleri yavaşça 5-7 kez alt üst ederek karıştırın.
- Kan alma işlemini tamamladığınızda, iğneyi geri çektikten sonra sızıntı olmaması için hastaya kuru gazlı bez veya pamuk vererek, kan alınan bölgeye 2,5 dakika bastırması ve kolunu yukarıya doğru tutmasını sağlayın. Sonra yara bandı yapıştırın.
- Birincil numuneyi alan personelin kimlik kaydının LBYS 'de kayıt altına alınmasını sağlayınız.
- Kan alımından sonra kullandığımız enjektörlerin piston kısmını kırmızı renkli tıbbi atık torbasına atınız. Kan alma için kullandığınız iğne uçları ve enjektör uçlarını da sarı renkli tıbbi atık kovasına atınız. Kan almada kullanılan malzemelerin Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun olarak muhafaza ve imhasını sağlayınız.

3.1.5. Kan Alımı Sonrası Yapılacaklar

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

- Antikoagülanlı tüplere kan aldıysanız tüpleri yavaş bir şekilde en az 5-6 defa alt üst etmeyi unutmayın.
- Tüm tüpleri hastanın ismi ve soyisim veya kimlik numarası, **Test İstek Formu**'ndaki doldurulması gereken bilgileri kontrol edin.
- Serumları ayırmadan önce kırmızı ya da sarı kapaklı tüpleri tercihen dik pozisyonda 10-20 dakika süreyle pıhtılaşmaya bırakın.

Kan Aldıktan Sonra Hematom Oluşmaması İçin Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- Venin sadece ön duvarı delinir.
- İğneyi çıkarmadan önce turnike kaldırılır.
- Sadece büyük venler kullanılır. Yüzeysel ince venlerden alınmaz.
- İğnenin venin ön duvarına tamamen girdiğinden emin olunur. Kısmen girmesi kanın yumuşak dokuya sızmasına neden olabilir.
- Kolu bandaja alırken gazlı bez veya pamuk kullanarak bölgeye bir miktar bası uygulanır.

3.1.6. Kan Örneği Alınamazsa Yapılması Gerekenler

- İğnenin pozisyonunu değiştirin, iğne venin çok uzağından giriş yaptıysa iğne geri çekilmeli,
- İğne venin çok uzağında değilse vene doğru ilerletilmelidir. İğne yarım tur döndürülebilir.
- Başka bir tüp deneyin, tüpün vakumu kalmamış olabilir.
- Turnikeyi gevşetin. Çok sıkı uygulanmış böylece kan akımını durdurmuş olabilirsiniz.
- Vene sondaj yapmak (iğneyi dik sokmak) hastada ağrıya yol açtığı için bu hareketten kaçınin. Çoğu zaman ilk girilen bölgenin altında bir yere girilmesi önerilir.
- Hiç bir zaman iki defadan fazla giriş yapmayın.

3.1.7. Hemolitik, Lipemik ve İkterik Numuneler

Anlamlı derecede hemoliz ya da lipemi görünen numuneler belli parametrelerin analizi için kullanılmamalıdır. İkterik numuneler çoğunlukla

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

özel bir hastalığın sonucu olarak ortaya çıkarlar ve bu yüzden analiz edilirler (hepatit gibi).

3.1.8. Hemoliz

Hemoliz, eritrositlerin parçalanmasıdır. Hafif, orta veya ileri derecede olabilir. Hemoliz sonucunda, eritrosit içindeki maddeler seruma geçerler. Serumda hemoglobin konsantrasyonu 20 mg/dL'nin üzerinde olursa hemoliz olduğu gözle anlaşılır. Hemoliz olması durumunda hücre içindeki konsantrasyonları hücre dışındakinden yüksek olan maddelerin serumdaki konsantrasyonları anormal yüksek bulunur. Hemoliz durumunda yüksek bulunan maddeler şunlardır:

Özellikle K ve Mg olmak üzere Aldolaz, Asit Fosfataz, LDH enzimleri ile Fosfor. Genel bir ifade olarak hemoliz, 400-500 nm arasında okunan deneyleri bozabilir. Hemolizin üç nedeni vardır bunlar zaman, ısı ve travma'dır.

Zaman: Kanı santrifüj etmeden 2 saatten fazla bekletmek genellikle bir miktar hemolize yol açar. Santrifüj etmeden önce kanın pıhtılaşması için en az 10-20 dakika beklenmelidir.

Isı: Kan hiçbir zaman sıcak bölgede örneğin sıcak arabada, sıcak güneş altında bırakılmaz.

Travma: Ven içinde iğnenin hareketi veya venin kollaps olması hemolize neden olabilir.

Çok küçük iğne uçlarının kullanılması hemolize yol açabilir. Laboratuvarlar tarafından kullanılan iğne uçları genellikle 21 (yeşil uçlu) veya 22 (siyah uçlu) numaradır. 23 numaralı iğne ucu (mavi uç) kullanılırsa büyük olasılıkla hemoliz gelişebilir. Sadece çok gerekli durumlarda daha küçük iğne uçları kullanılır.

Parmak ucundan kan alınırken parmağı sıkmak başlıca hemoliz nedenidir.

Özet olarak hemolize sebep olan durumlar aşağıdaki gibidir;

- Yoğun turnike uygulanması
- Sallama

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

- Enjektöre hızlı çekiş, karıştırma ve enjektörden tüpe hızlı bir şekilde boşaltma
- Soğutma yada ısıtma
- Tamamlanmamış santrifüj
- Serum ayrılması için tam kan olarak uzun süre bekletme (2 saatten fazla)
- Hematomlu bölgeden kan alınması
- Kan alma bölgesinin kuru olmaması

3.1.9. Lipemi

Kanda anormal miktarda yağ bulunmasıdır. En önemli neden hastanın aç olmamasıdır. Bu durumda şu testler etkilenebilir: Glukoz, trigliserid, ALP, üre, amonyak, ürik asit.

Eğer numuneyi analiz etmek için yeniden örnek alınması imkansızsa kan yağları ile ilgili sonuçlar raporlanırken lipemik numune diye raporda belirtilir.

Tablo-1.Kan Alma Tüpleri

TEST REHBERİ

Kan Alma Tüpleri

Kapak Rengi	Tüp ve Antikoagülan İçeriği	Örnek Miktarı	Kullanım Amacı
	Sarı Serum ayırımında kullanılmak üzere Clot activator ve seperatör jel içerir	5-6 ml	Biyokimya testleri, donör kanları, enfeksiyon hastalıklarının tanısında kullanılır. Pıhtılaşma süresi: 30 dk.
	Kırmızı Cam ise silikonla kaplıdır. Plastik ise Clot aktivatör ve seperatör jel içerir.	5-6 ml	Biyokimya testleri, donör kanları, enfeksiyon hastalıklarının tanısında kullanılır. Pıhtılaşma süresi: 60 dk.
	Turuncu Trombine dayalı clot aktivatör ve seperatör jel içerir.	5-6 ml	Acil biyokimya testleri için kullanılır. Pıhtılaşma süresi: 5 dk.
	Turuncu Trombine dayalı clot aktivatör içerir.	5-6 ml	Acil biyokimya testleri için kullanılır. Pıhtılaşma süresi: 5 dk.
	Koyu Lacivert Clot aktivatör (plastik serum) K2EDTA (plastik)	6 ml	Trace elementler, toksikoloji, nutrisyonel biyokimya testleri için kullanılır. Antikoagülan ile kanın iyice karıştığından emin olunmalıdır.
	Yeşil Sodyum heparin Lityum heparin	Çizgisine kadar	Biyokimya için plazmada çalışılan testler için kullanılır. Antikoagülanın kan ile iyice karıştığından emin olunması gerekir.
	Gri Potasyum oksalat/ Sodyum florid Sodyum florid/ Na2 EDTA Sodyum florid (serum tübü)	Çizgisine kadar	Glukoz çalışmasında kullanılır.Oksalat ve EDTA antikoagülan olarak, Sodyum florid antiglukotik ajan olarak kullanılır.
	Taba K2EDTA	Çizgisine kadar	Kurşun çalışmasında kullanılır. Tüp 0,1mikrog(ppm)/ml den az kurşun içerir.
	Mor K3EDTA sıvı (cam tüp) K2EDTA sprej ile kaplanmış (plastik)	Çizgisine kadar	Her ikisi de tam kan ile yapılan hematoloji testlerinde, immunohematolojik testlerde kullanılır.
	Beyaz K2EDTA ve seperatör jel içerir.	Çizgisine kadar	Moleküler Tanı Testlerinde kullanılır

3.1.10. Kan Örneklerinin Hazırlanması

Tam Kan:

Eğer test katoloğuna göre EDTA, heparin yada sitrat'lı kan isteniyorsa; Bu antikoagulanları içeren tüplere tüp üzerindeki işaretli seviyeye

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

kadar kan alındıktan sonra pıhtı oluşmasını diye iyice karıştırılır ama çalkalanmaz. Numune, barkod kullanılıyorsa barkodlanır yoksa hastanın adı, soyadı, doğum tarihi ve numunenin alındığı tarih ve saat üzerine yazılır, laboratuvara gönderilir.

Not: Eğer birden fazla antikoagülanlı tüpe kan alınacaksa, doku tromboplastini kontaminasyonunu en aza indirmek için sitratlı tüpe ikinci sırada kan alınır.

Serum:

Serum numuneleri için miktarın yaklaşık iki katı kan alınmalıdır, örneğin 2 ml serum için 4 -5ml kan alınır. Kan özel serum tüpüne alınır ve içindeki pıhtılaşma faktörünün etkisini artırmak için yavaşça 5-6 defa alt üst edilir. Kanın pıhtılaşması için 10-20 dk. tüp dik pozisyonda bekletilir ve sonra 3500-4000 rpm' de 10 dakika santrifüj edilir. Bir kez santrifüj edilmiş fakat serum ayrımı tam gerçekleşmemiş kan örneğini tekrar aynı jelli tüp içerisinde santrifüj etmek **çok sakıncalıdır**. İkinci kez santrifüj etmek hücre hasarına neden olacağından hücre içeriği ortama salınır ve matriksi hasara uğramış jelden sızıp seruma karışabilir. Bu durum özellikle bazı elektrolit, eser element ve enzim testlerini etkileyebilmektedir. Bu nedenle tam ve doğru serum elde edilemediğinde ve tekrar santrifüj gerektiğinde jelin üzerindeki serum boş tüplere aktarılarak tekrar santrifüj edilmelidir.

Hemolizli veya bulanık (lipemik) serumlar birçok tetkik için uygun değildir. Yeniden örnek alınmalıdır!

Eğer jelli tüp kullanılmamışsa ayrılmış serum tüplerine veya serumu düzgün etiketlenmiş ikinci bir serum tüpüne aktarılır. Numune etiketlenir. Bu numune artık transport edilebilir veya saklanabilir.

Plazma:

Kan özel tüplere alınır (Ör. EDTA'lı tüpler);

Dolum talimatnamesi tam olarak uygulanarak işaretli yere kadar kan alınır.

İyice karıştırılır (Sallama yapılmaz).

Laboratuvarın test kataloğuna göre eğer plazma istenmişse; EDTA, heparin ya da sitrat'lı özel tüplere alınır. Sonra 10 dk. 3000 rpm'de santrifüj

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

edilir. Eğer gerekiyorsa ayrılmış plazma transport tüplerine aktarılır. Numune etiketlenir. Bu numune artık transport edilebilir veya saklanabilir.

3.1.11. Topuktan Kan Örneğinin Alınması

Filtre kağıdı: Schleicher & Schuell (S&S) 903 Filtre Kağıdı. (Laboratuvarımızdan istenilebilir). Yeni doğan kalıtsal metabolik hastalıkların tarama testlerinde kullanılır.

Örnek alınması

- Örnek topuğun yan kısımlarından alınmalıdır.
- Delinecek bölge önce %70 propil alkol ile silinmeli ve alkolün fazlası steril gazlı bez ile kurulanmalıdır.
- Steril lanset ile topuk delinmeli, ilk damla gazlı bez ile silinmelidir. İkinci ve büyük damla oluşması için beklenir. Kanın filtre kağıdının en az iki işaretli alanına önünden ve arkasından bakınca tam olarak dolduracak şekilde tamamen absorbe olması sağlanır.

Uyulması gereken kurallar:

- Örnekler doğumu takiben en az 48 - 72 saat sonra alınmalıdır.
- Bebek en az bir kez anne sütü veya mama gibi proteinli besin almış olmalıdır.
- Filtre kağıdı direkt güneş ışığı, toz, nem ve sıcaktan uzak, oda ısısında (18 – 25 derecede) en az 3 saat, yatay konumda ve açıkta kurutulmalıdır.
- Tamamen kuruduktan sonra, kart temiz bir zarf içine konmalı ve laboratuvarımıza ulaştırılmalıdır.

3.2. İdrar Numuneleri

3.2.1. Tam idrar Tetkiki -Spot idrar

Üriner bölge temizlendikten sonra bir miktar idrar tuvalete yapılır, orta idrar laboratuvar tarafından verilen idrar kabına alınarak kapağı kapatılır, idrarın son kısmı tuvalete yapılır. Örnek en geç 30 dk içinde laboratuvara teslim edilmelidir.

TEST REHBERİ

Sabahki ilk idrar mikroskobi ve idrar protein elektroforezi için tercih edilmektedir. İdrar toplama torbası ile çocuklardan alınan idrar örneği laboratuvara teslim edilmeden önce kapaklı idrar kabına boşaltılmalıdır.

3.2.2. 24 saatlik idrar

24 saatlik idrar toplamaya başlamadan önce dikkat edilmesi gereken hususlar;

- Normalden biraz daha az sıvı için ve alkol içmeyin (normal: 1,5-2 Litre/24saat)
- İdrar toplamadan önce ve sonrasında ellerinizi yıkayın
- 24 saatlik idrar toplamaya başlanılacak gün, sabah ilk idrar dışarı atılır toplanmaz. Bundan sonraki 24 saatte gelen idrar toplama kabına biriktirilir.
- Sabah 8 den ertesi gün sabah 8 e veya sabah 9 dan ertesi gün sabah 9 a kadar tüm idrar gündüz ve gece boyunca, dikkatlice toplama kabına biriktirilir.
- Toplama süresince idrar kabı soğuk ve karanlık ortamda saklanmalıdır.
- Toplama kabına idrar eklediğinizde koruyucu madde kullanılacaksa bu madde ile karışması için iyice çalkalanır.
- Ertesi sabahki ilk idrar da yani sabah 8 veya 9 daki idrarınız da toplama kabına eklenerek idrar toplama işlemi bitirilir.
- Toplama zamanının bitişi not edilir.
- İdrar bekletilmeden laboratuvara getirilir.
- Cuma ve cumartesi günleri 24 saatlik idrar toplanmamalıdır.
- İdrarda ölçülecek test için koruyucu madde gerekiyorsa laboratuvara danışılmalıdır.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

- Bazı testler için (okzalal, sitrat, VMA, HVA, 5-HIAA, katekolaminler, metanefrinler, serotonin) idrara koruyucu bir madde eklenmesi gerekmektedir. Laboratuvardan temin edilen bu koruyucu madde idrar kabının dibine boşaltılır, daha sonra idrar tarif edildiği şekilde toplanır.

24 saatlik idrarda eğer, VMA , HVA ve 5-HIAA, katekolaminler, metanefrinler, serotonin bakılacaksa;

- Test sonuçlarının güvenilir olması için aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekmektedir.
- Vanilyasız diyet 3 gün boyunca uygulanır. 4. gün sabah 8 ya da 9 da yukarıda açıklandığı gibi idrar toplanmaya başlanır.
- Diyet süresince ve idrar toplama süresi içinde ağır egzersizden kaçınılmalıdır.
- Bu testler için laboratuvardan alınan koruyucu madde 5lt.'lik pet şişeye boşaltıldıktan sonra yukarıda açıklanan şekilde toplamaya başlanır.

VMA testi öncesi tüketilmemesi gereken ürünler aşağıda yer almaktadır;

- Çay, kahve, kakao
- Muz, greyfurt, domates, portakal, ananas, mandalina
- Dondurma, dondurma külahı
- Vanilyalı soslar, vanilyanın girdiği her türlü yiyecek ve içecekler pastalar, bisküviler, salep, meşrubatlar v.b.
- Hazır gıdalar, hazır çorbalar
- Kuruyemişler, salça, kurutulmuş meyvalar, Alkollü içecekler

Not: Metanefrin için diyet şart değildir. Diyetli idrar da kullanılabilir

3.2.3. 0-3 Yaş Çocuklarda İdrar Alınması

Üretra etrafı önden arkaya doğru temizlenir. İdrar toplama torbalarından (ağız yapışkan kağıt ile kapalı, tek kullanımlık, steril plastik torbalar)

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

birinin yapışkan bandı açılarak üretra etrafına düzgünce yapıştırılır. Torba yerinden oynatılmadan çocuk bezi bağlanıp, giysileri giydirilip çocuğun kendini rahat hissetmesi temin edilir. Sık sık kontrol edilerek, her seferinde dolu torbadaki idrar yukarıda bahsedilen kurallar içinde temin edilen saklama kabına eklenerek yeni bir torba takılır.

- **İdrarda katekolamin analizi öncesi uyulması gereken kurallar:**

İdrar toplanmadan önce ve idrar toplanırken diyet yapılmalıdır.

Test istemi öncesinde akut stres ve ağır egzersizden (koşma vs.) kaçınılmalıdır.

3 gün öncesinden itibaren şu gıdaların alınmaması önerilir: muz, kolalı içecekler, kahve, çay, çikolata, vanilya, domates, portakal, ananas, alkollü içecekler, erik, kuruyemiş, hazır çorbalar, dondurma, dondurma külahı, pasta, bisküvi, salep gibi.

Örnek toplamaya başlamadan 3 gün önce şu ilaçlar kesilmelidir: asetaminofen, aspirin, MAO inhibitörleri, metildopa, levodopa, fenotiyazinler, klorpromazin vb. Sürekli kullandığınız ilaçlarınız var ise ilaçlarınızı kesmeden önce doktorunuz danışınız ve laboratuvara bilgi veriniz.

Diyet programı 3 gün uygulandıktan sonra, 4. gün sabahı ilk idrar dışarıya atıldıktan sonra laboratuvardan alınan asitli idrar kabına yukarıda tarif edildiği şekilde 24 saatlik idrar toplanır. Beşinci gün sabah ilk idrar eklenerek aynı gün içinde laboratuvara teslim edilmelidir.

3.2.4. İdrar Koruyucuları

Koruyucu ilavesi veya ısı kontrol uygulamaları toplama tamamlandıktan sonra 4 saat içinde veya uygun koruyucu toplamanın başında ilave edilmelidir. Koruyucu ilave edilmesi gereken idrar testleri ayrıntılar ile birlikte aşağıdaki Tablo-2’de verilmiştir.

Tablo-2. İdrar örneklerinin toplanması, kullanılacak koruyucular ve saklama ve gönderme koşulları:

	Oda Isısı	Buzdolabı	Donmuş	6M HCl	Asetik Asit %50	Borik Asit	Transport
--	------------------	------------------	---------------	---------------	------------------------	-------------------	------------------

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Aldosteron	E	E	E	H	T	E	Soğuk ortamda
Amino Asitler	H	E	T	H	H	H	Soğuk ortamda
Aminolevulinik Asit	H	E	H	E	T	H	Oda ısısında
Arsenik	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Bakır	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Civa	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Çinko	E	E	E	E	E	E	Soğuk ortamda
5-Hidroksiindol asetik asit (S- HIAA)	H	E	E	pH 2-5	T	E	Soğuk ortamda
Homovanillik Asit (HVA) *	H	H	H	pH 2-4	T	H	Soğuk ortamda
İyot	E	T	H	H	E	H	Soğuk ortamda
Kadmiyum	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Kalsiyum	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Katekolaminler	H	E	H	H	G	H	Soğuk ortamda
17-Ketosteroidler	H	E	H	H	G	H	Soğuk ortamda
Kollajen NTX- Telopeptid	H	T	E	H	H	E	Soğuk ortamda
Kortizol	E	E	E	H	E	T	Soğuk ortamda
Krom	E	T	E	H	E	E	Soğuk ortamda
Kursun	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Metanefrinler*	H	H	H	H	G	H	Soğuk ortamda
Mikroalbumin, 24 saat	T	E	E	H	H	E	Soğuk ortamda
Molibden	E	T	E	E	E	E	Soğuk ortamda
Monoklonal Protein	E	T	E	H	H	H	Soğuk ortamda
Nikel	E	E	H	H	E	T	Soğuk ortamda

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Oksalat	E	Ş	E	T	E	E	Soğuk ortamda
Porfirinler ve porfobilinojen	H	E	H	H	H	H	Soğuk ortamda
Pridinolin-Deoksipridinolin, Total*	H	H	E	T	E	E	Donmuş halde
Sistin	H	E	E	H	H	H	Soğuk ortamda
Sitrat	H	E	E	E	E	T	Soğuk ortamda
Ürik Asit	H	E	E	H	H	T	Oda ısısında
Vanilmandelik Asit (VMA) *	H	E	H	pH 2-4	T	H	Soğuk ortamda

E: Evet **H:** Hayır **T:** Tercih edilir **G:** Gerekli

* =Toplamanın başında koruyucu ilave edilmesi gerektiğini gösterir.

24 Saatlik idrar toplamalarda bildirilen idrar koruyucularının konsantrasyonları ve koşulları

Tablo-3. 24 Saatlik idrar toplamalarda bildirilen idrar koruyucularının konsantrasyonları ve koşulları

Oda ısısı:	20-25 °C
Buzdolabı:	4°C
Donmuş:	-20 °C
6N HCl:	24 saatlik idrara 10 ml

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Asetik asit %50:	24 saatlik idrara 10 ml
Borik asit (kristal halinde):	24 saatlik idrara 5 g

Eğer idrar toplandıktan sonra toplama kabı ile birlikte şehir içindeki bir merkezden ya da ayaktan laboratuvara direkt başvuran hastalar tarafından, 24 saatlik toplamanın sonucunda direk laboratuvara geliyorsa, geldikten sonra hacmi ölçülüp analiz için 10 mL' lik tüplere aktarılıp ağzı kapatılır ve buzdolabında belirlenen çalışma gününe kadar saklanır.

Şehir içindeki ya da dışındaki müşteriler tarafından gönderilen ve yukarıda yer alan uyarılar doğrultusunda toplanmış idrar numuneleri, hacmi ölçüldükten sonra sadece çalışılacak miktar olan 10 ml' lik kısmı transport kabı içerisinde soğuk ortamda kargo ya da kurye ile laboratuvara ulaştırılır.

Bazı ilaçlar yanlış sonuçlara neden olabileceği için hastanın kullandığı bir ilaç varsa bu mutlaka sorgulanır ve **Özel Gözlem Tıp Laboratuvarı** Test İstek Formunda hangi ilaç/ilaçları kullanıldığı mutlaka belirtilir. Bu ilaçlar içerisinde en çok kullanılanlar; asetaminofen, aspirin, MAO inhibitörleri, metildopa, levodopa, fenotiyazinler, klorpromazin, promazine, fenotiyazin, rezerpin, kafein, lityum, eritromisin, tetrasiklinler, aminofilin ve diğer birçok ilaçtır.

3.2.5. Gaitada Gizli Kan

Laboratuvardan verilen plastik gaita kabına bir miktar gaita yapılır. Gizli kan incelemesi için laboratuvardan verilen tüpün içindeki çubuk ile gaitanın üç farklı yerinden örnek alınarak tüpe konulur. Bekletilmeden tüp laboratuvara ulaştırılır. Bu işlemin tercihen üç gün tekrar edilmesi önerilir.

3.3. Mikrobiyoloji Testleri İçin Örnek Toplanması

Mikrobiyoloji ile ilgili örnekler **antibiyotik kullanmaya başlamadan** önce alınmalıdır. Antibiyotikler mikroorganizmaların üremesine engel olabilmektedir.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Alınan örnekler **mümkün olan en kısa zamanda** laboratuvara ulaştırılmalıdır.

3.3.1. Aerob Kültür ve Mantar Kültürleri

Boğaz kültürü

Kültür alınmadan önce bir şey yememeye özen gösterilmelidir, eğer yenilmiş ise birkaç kez ağız çalkalanmalı veya dişler fırçalandıktan sonra kültür alınmalıdır. Kültür alınırken eküvyonun (steril, ucu pamuklu çubuk) dile ve dişe değmemesi için ağız iyice açılmalı ve tükürük ile bulaş olmamasına dikkat edilmelidir. Boğaz kültürleri taşıyıcı bir besiyeri içine alınması nedeniyle 24 saate kadar bu ortamda bekleyebilmektedir. Ancak örneğin güneş ışığı altında kalmaması sıcakta tutulmaması çok önemlidir. Bu nedenle örnek alınır alınmaz en kısa zamanda laboratuvara gönderilmelidir.

Balgam kültürü

Sabah ilk balgam örneği verilmesi en uygundur. Ağız birkaç kez su ile çalkalandıktan ve diş fırçalandıktan sonra derin bir nefes alarak balgam çıkartmaya çalışılmalıdır. Çıkan balgamın tükürük ile bulaşmamasına özen gösterilmeli, laboratuvardan alınan steril kaba konarak teslim edilmelidir.

İdrar kültürü

Laboratuvardan ıslak mendil ve steril idrar kabı alındıktan sonra ıslak mendil ile idrar yapılan bölge temizlenmelidir (kadınlar için önden arkaya doğru, erkekler için ise ortadan başlayarak kenara doğru çepeçevre bir kez silinmesi yeterlidir). Kuruduktan sonra ilk gelen idrar dışarıya atılır, orta kısım steril idrar kabı içine alınarak hemen kapak kapatılır ve son kısım dışarıya atılır. İdrar örnekleri bir saat içinde laboratuvara teslim edilmelidir. Eğer bekletilmesi gerekiyor ise mutlaka buzdolabında saklanmalıdır.

Gaita kültürü

Laboratuvardan alınan temiz bir kap içine (steril olması şart değil) dışkı örneği konulup, ağzı iyice kapatılarak laboratuvara teslim edilmelidir. Bir diğer yöntem ise, steril eküvyon ile dışkı örneğinin birkaç bölgesinden örnek alınıp steril eküvyonlu besiyeri içine konarak laboratuvara

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

verilmesidir.

Abse (Pü) kültürleri

Deri dezenfekte edildikten sonra enjektörle veya eküvyon ile örnek alınır. Doktor tarafından enjektör / tüp içine alınan kültürler en kısa zamanda laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Üretral akıntı

Doktor tarafından steril eküvyon ile alınan örnek en kısa zamanda laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Kan ve/veya Kemik İliği

Servislerde alınacak kan veya kemik iliği kültürleri için laboratuvardan sağlanan pediatrik ya da erişkin kan kültürü şişelerine örnek alındıktan sonra en fazla 20 dakika içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

4. NUMUNELERİN LABORATUVARA TRANSFERİ

4.1. Numunelerin Laboratuvara Taşınması

Numune Alma El Kitabı'nda ve **Test Rehberi**'nde yer alan önerilere ve açıklamalara uygun olarak aldığımız numuneleri (miktar, saklama koşulu) travma ve basınç etkilerine dayanıklı, sızdırmaz kabın içine koyun (vida kapaklı tüp, ağzı kapaklı sekonder tüp vs). Bu katalogta yer alan testler için alınması gereken numunelerin, belirtilen dayanıklılık şartlarında (uygun ısı koşullarında) transportunu gerçekleştirmeye özen gösteriniz. Numuneyi daha sonra numune taşıma çantası içerisindeki strafor/süngerin içine yerleştirip üstünü strafor kapakla kapatıp çantanın içine koyun. Böylece taşıma esnasında birincil kabında oluşan bir sızıntı olsa bile strafor tarafından ve numune taşıma çantası tarafından sızmanın önlenmesi amaçlanır.

Çanta içerisinde soğuk ortam oluşması için buz kasetleri kullanın. 2-8°C'de taşınması gereken örnekleri çantanın içindeki bölümlere yerleştirin, -20°C'de taşınması gereken örnekleri ise çantadaki buz kasetine temas edecek şekilde yerleştirin ya da gerekiyorsa kuru buz ile gönderin. Eksiksiz olarak doldurulmuş **Test İstek Form**'unu çanta içerisindeki bölmeye koymayı ya da gelen kuryeye vermeyi unutmayın.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Kurumlardan istek formları ile alınan numuneler taşıma koşullarına uygun olarak (soğuk zincir vs.) laboratuvarımıza getirilir. Numune kabul bölümünde kabulü yapılır. Kurumlar dışında özel olarak gelen hastaların test isteklerinin kaydı yapıldıktan sonra numune alma biriminde numuneleri alınır. Kan örneği için testlere göre uygun örnek tüpü seçimi yapılır, seçilen tüplere hasta bilgileri yazılır ve kan alma işlemi gerçekleştirilir. Kan alma işlemi tamamlanan hastalara sonuçların ne zaman çıkacağı bilgisi verilir. İdrar ve gaita testleri için hastalara barkod etiketi yapıştırılmış idrar ve gaita kabı verilip hastalar yönlendirilir. Bebeklerden idrar ve gaita örneği için örnek kapları aileye verilip nasıl örnek toplayacakları hakkında bilgi verilir ve topladıkları örnekleri kısa sürede laboratuvarımıza getirmeleri söylenir.

4.2. Şehir İçi

Özel Gözlem Tıp Laboratuvarı'nda çalışılmak üzere belirlenmiş olan spesifik testler, kuryeler tarafından her gün 10:00-12:00-14:00- 16:00 saatlerinde, merkezlerden alınarak **Test İstek Formları** ile birlikte laboratuvara getirilip **Numune Kabul ve Hasta Kabul** birimine teslim edilir.

4.3. Şehir Dışı

Şehir dışı merkezlerden gönderilen numuneler ise; numuneyi gönderen birim tarafından yukarıda açıklandığı şekilde hazırlanıp Test İstek Formları doldurularak veya LBYS üzerinden entegrasyonu sağlanarak, kargo ile laboratuvara ulaştırılır.

4.4. Acil Numuneler

Laboratuvarın Test Rehberinde yer alan sonuç bildirme zamanı dışında acil numune istemi olduğu durumlarda, **Test İstek Formları** üzerine büyük harfle ve kırmızı kalemle ACİL yazılıp, numuneyi almaya gelen kuryelere de bu konuda bilgi verilerek ve/ veya laboratuvar bu konuda telefonla bilgilendirilerek numuneler laboratuvara gönderilir. Kuryenin uğrama saati dışında acil kurye isteminde bulunan kurumlara sadece tıbbi acil testlerde kurye gönderilir.

Tablo-4. Kan Almada Yaygın Kullanılan Tüpler ve Özellikleri

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Renk Kodu	Tüp Çeşidi	Katkı Maddesi	Kullanım Alanları
	Kırmızı	Boş kuru tüpler	Serum eldesi (serumdan yapılan tüm testlerde ve otoanalizörlerde kullanılır)
	Sarı	Separatör jel içeren tüpler (SST)	Serum eldesi (serumdan yapılan tüm testlerde ve otoanalizörlerde kullanılır)
	Mor	EDTA	Hematolojik çalışmalar için
	Mavi	Sodyum Sitrat	Koagülasyon çalışmaları için
	Yeşil	Heparin	Plazma çalışmaları için

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

	Gri	Florür Oksalat	Glukoz, Laktat, HbA1C çalışmaları için
---	-----	-------------------	--

5. NUMUNELERİN LABORATUVARA KABULÜ, AYRIŞTIRILMASI

Kabul işlemi esnasında, numunelerin üzerinde hasta bilgisi olmaması, istenilen tetkikle alınan numunenin uyumsuzluğu, koagülasyon ve hemogram testleri için tüpler üzerindeki işaretlenen çizgiden fazla ya da az alınmış miktardaki kan ve pıhtı kontrolü yapılır, bu kontroller sonucu uygunsuz olan numuneler reddedilir. Hastadan tekrar kan alınması için kurumlar veya hastalar bilgilendirilir. Reddedilen numunelerin ayrıca LBYS ortamında hasta sonuç sayfasına numune red sebebi belirtilir.

Ön hazırlık işlemi gerektiren testler

Laboratuvarda serumdan ve plazmadan çalışılacak testler için ön işlem olarak santrifüj yapılması gerekir. Laboratuvara gelen numunelere 10-20 dk bekleme süresinden sonra santrifüj yapılır. 4000 rpm de 10 dk santrifüj edilen numunelerden ayrılan serum ve plazma örnekleri testlerin çalışılacağı cihazlara yüklenir.

6. ANALİZ

Alınan örnekler laboratuvara geldikten sonra numune kabul biriminde numune kabul ve red kriterlerine göre kabul edilir. O an çalışılmayacaksa serum ve plazmadan çalışılacak örnekler santrifüj yapılarak uygun ısılarda saklanmalıdır.

Belli günlerde toplanarak çalışılan örnekler santrifüj edilerek buzdolabında panel çalışma sporlarında 2-8 C ° de bekletilir. Personel tarafından örnek kabul tarihine göre iş planından kontrol edilerek numuneler dolaptan çıkarılıp, tek tek isteklerle karşılaştırılır. Oda ısısına geldikten sonra çalışmaya alınır.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Biyokimya testleri çalışılacak numunelerden, kan şekeri, kan lipid düzeyleri gibi açlık gerektiren testler hastadan 10-12 saat açlık sonrası alınır santrifüj sonrasında çalışma başlatılır.

Hormonda sirkadiyen ritm gösteren, testler için, (ACTH, kortizol, TSH gibi) sabah uygun şartlarda numune alınması önerilir.

İdrar testleri için, sabah ilk idrar örneği tercih edilir. Örnek en geç 30 dakika içinde Laboratuvara teslim edilmelidir.

Laboratuvar da yapılacak analizlerden önce cihazların güvenilir sonuçlar verebilmesi için, günlük cihaz bakım ve yıkama uygulamaları yapılmakta ve uzman gözüyle takip edilmektedir. Günlük olarak yapılan ve test sonuçlarında olası sistemik veya rastlantısal hataları yakalayabilecek rutin uygulama “internal kalite kontrol” yöntemidir. Bu konuda tüm laboratuvar çalışanları eğitim almıştır. Çalışma ve değerlendirilmesi tüm Laboratuvar çalışanları tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca cihazların haftalık ve aylık bakımları düzenli yapılmakta, bilgi işlem ve teknik servisle alakalı tüm alt yapıların düzgün çalıştığından emin olunmaktadır.

İç kalite kontrol sonuçları ilgili Laboratuvar teknisyeni ve ilgili uzman tarafından değerlendirilir. Sonuçlar kabul edilebilir değerlerde ise hasta örnekleri çalışılmaya başlanır. Sonuçlar “geçersiz” olarak değerlendirilirse çalışma başlatılmaz ve cihaz ile ilgili prosedürler gerçekleştirilir. Tüm sorunlar aşamalı kontrol edilip günlük kontroller istenen seviyeye geldikten sonra çalışmaya başlanır. Cihazlar tamamladığı analizlerin sonuçlarını otomatik olarak LBYS’ne gönderir. LBYS’de hastaların tüm sonuçları toplanır, bu sonuçlar uzman tarafından değerlendirilir, uygun bulunan sonuçlar onaylanır. Uygun olmayan sonuçlarda, sebebi araştırılarak ve klinikle iletişime geçilerek, preanalitik ve analitik ya da fizyolojik test sonuçlarını etkileyebilecek interferanslar değerlendirilerek gerekli aşamalarda müdahale edilir, doğru sonuca ulaşılmaya çalışılır. Acil örnekler rutinden ayrı olarak hemen çalışılır ve analiz sonuçları bekletilmeden onaylanır. Panik değerler; normal referans aralığı dışında kalan, yaşamı tehdit edebilecek sonuçları ifade eder. Panik Değer Listesine ait bir test sonucu bulunursa, analiz süreci gözden geçirilir ve klinikle hemen iletişime geçilerek gerekirse test tekrarlanır. Bu konuda laboratuvar görüşüğü klinik ve yapılan işlemleri kayıt altında tutmaktadır. Test sonucu hastanın kliniği ile örtüşmüyorsa hastadan yeni örnek alınarak analiz tekrarlanır.

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

7. ANALİZ SONRASI (POSTANALİTİK)

7.1. Sonuç Gönderme (Raporlama)

Test sonuçları LBYS’de, bölüm uzmanları tarafından onaylandığı zaman istem yapılan klinik/kurum/doktor tarafından LBYS’de görülebilir. Test sonuçlarının yazıcı çıktıları istenirse hasta kabul/ kayıt personeli tarafından hastaya veya kurumlara verilir.

Tıbbi analiz raporlarında kullanılan TÜRKAK markaları rapordan kısmen kopyalanıp çoğaltılamaz, rapor dışında anlaşmalı kurumun başka herhangi bir mecrada kullanması yasaktır. TÜRKAK markalarının kullanım hakkı yalnızca Özel Gözlem Tıp Laboratuvarı’na aittir.

7.2. Referans Aralığı

Testler için belirtilen referans aralığı sağlıklı bireylerden elde edilen değerlerin %95’ ini içeren grubu temsil eder ve test sonucunu değerlendirmek için oluşturulmuştur. Çeşitli faktörlere bağlı olarak bu değerler hastadan hastaya varyasyonlar gösterebilir. Analiz yönteminin değiştiği durumlarda metoda veya hazırlanan kitlerin solüsyon içeriklerindeki değişikliklere bağlı olarak referans aralığı da değişebilir.

Kullanılan test kitlerinin insertünde yapılan çalışmalar hizmet verilen hasta popülasyonunu tanımlar nitelikte olduğu için (IVD/CE Avrupa ve Türk popülasyonu) firma tarafından sağlanan referans aralıkları kullanılmaktadır. Bunun sağlanmaması durumunda referans aralıklar EP28-A3C dokümanına göre belirlenip doğrulanarak kullanılır.

Biyolojik referans aralıkları ve klinik karar sınırları SOP’de tanımlanmıştır. SOP’ler yılda bir kez doküman gözden geçirme faaliyeti kapsamında gözden geçirilmektedir ve bu esnada biyolojik referans aralıkları ve klinik karar sınırları da gözden geçirilmektedir. Gözden geçirme sonucunda varsa, değişiklikler müşterilere bildirilmektedir.

7.3. Kalite Güvenliği

Laboratuvarımız kalite güvenliği için, Laboratuvarda iç kalite kontrol ve uluslararası düzeyde çok sayıda laboratuvarın katıldığı dış kalite kontrol

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

programlarına katılmaktadır.

İç kalite kontrol programı uygulaması ile her gün en az iki seviyeli kontrol örnekleri çalışılarak günlük ve günler arası performans denetlenmektedir.

Dış kalite kontrol programı uygulamasında ise, laboratuvarların test sonuçlarının güvenilirliğini sağlamak veya yükseltmek amacıyla laboratuvarın dışındaki bir sistem/kurum/kuruluş tarafından düzenlenen içeriği veya konsantrasyonu bilinen ya da bilinmeyen örneklerle yapılan izleme ve değerlendirme çalışmasını ifade eder. Analizi yapılan dış kalite kontrol örnekleri dünyanın her yerinden bu programa katılmış çok sayıda laboratuvarın sonuçları ile karşılaştırılır ve gerçek değere uygunluk denetlenir.

Sonuçların Klinik Uyumluluğu

Klinik tablo ile uyumsuz olduğu düşünülen sonuçlarda laboratuvar ile mutlaka temasa geçilmelidir. Hasta örnekleri laboratuvarımızda bir hafta saklandığı için gerektiğinde testler aynı örnekle tekrarlanarak yeniden değerlendirme yapmak mümkündür.

7.4. Panik Değerler

Tıbbi laboratuvarlara gelen numunelerin sonuçları normal sonuç verme sürelerine uygun şekilde rapor edilir. Fakat bazı test sonuçları hasta için kritik öneme sahiptir. Bu tip testlerde uluslararası kabul edilen tolerans aralıkları belirlenmiş ve dışındaki sonuçların bir an evvel kliniğe bildirilmesi gerekliliği ortaya konmuştur. Panik değerler olarak adlandırılan bu işlemler için değer tabloları oluşturulmuş, tüm çalışan personel konu hakkında eğitilerek bilgilendirilmiştir. Aşağıdaki tabloda hastaların klinik durumu için önemli olan, acil bildirim gereken testler gösterilmiştir.

Tablo 5: Biyokimya testleri için panik değer tablosu,

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Test Adı	Numune Türü	Yaş	Alt Kritik Değer	Üst Kritik Değer	Birim
Aktive Parsiyel Tromboplastin Zamanı (aPTZ)	Plazma	Genel	-	≥ 150	saniye
Fibrinojen	Plazma	Genel	≤ 60 (≤0.6)	-	mg/dL (g/L)
Protrombin Zamanı (INR (International Normalizing Ratio))	Plazma	Genel	-	≥ 5.0	
Lökosit (WBC)	Tam kan	Genel	≤ 2	≥ 100.0	x10(9)/L
Mutlak Nötrofil Sayısı	Tam kan	Genel	≤ 0.5	-	x10(9)/L
Hemoglobin	Tam kan	Genel	≤ 6.0 (≤ 60)	≥ 20.0 (≥ 200)	g/dL(g/L)
Trombosit	Tam kan	Genel	≤ 40	≥ 1000	x10(9)/L
Lökosit sayımı (Manuel)	BOS	Genel		≥ 100.0	Hücre/μL
Periferik Yayma	Tam kan	Genel	Blast		
Amonyak	Serum	≥ 1yaş	-	≥ 200	μmol/L
Amonyak	Serum	< 1yaş	-	≥ 100	μmol/L
Bilirubin, Total	Serum	< 1yaş	-	≥ 15.0	mg/dL
Kalsiyum, Total	Serum	Genel	≤ 6.5	≥ 13.0	mg/dL
Kreatinin	Serum/Plazma	1 -28 gün	-	≥ 1.5	mg/dL
Kreatinin	Serum/Plazma	5 hafta-23 ay	-	≥ 2.0	mg/dL

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Kreatinin	Serum/Plazma	2 yaş-11 yaş	-	≥ 2.5	mg/dL
Kreatinin	Serum/Plazma	12 yaş-15 yaş	-	≥ 3.0	mg/dL
Kreatinin	Serum/Plazma	≥ 16 yaş	-	≥ 10.0	mg/dL
Kreatinin Kinaz, Total	Serum	Genel	-	$\geq 10,000$	U/L
Glukoz	Serum/Plazma	< 4 hafta	≤ 40	≥ 400	mg/dL
Glukoz	Serum/Plazma	≥ 4 hafta	≤ 50	≥ 400	mg/dL
Magnezyum	Serum	Genel	≤ 1.0	≥ 9.0	mg/dL
Fosfor	Serum	Genel	≤ 1.0	-	mg/dL
Potasyum	Serum	Genel	≤ 2.5	≥ 6.0	mmol/L
Sodyum	Serum	Genel	≤ 120	≥ 160	mmol/L
Digoksin	Serum	Genel	-	≥ 4.0	ng/mL
Etanol	Tam kan/Serum	Genel	-	≥ 400	mg/dL
Salisilat	Serum	Genel	-	≥ 50.0	mg/dL

Tablo 6; Mikrobiyoloji testleri için panik değer tablosu

Test Adı	Panik Değer
Karbapenem dirençli Enterobacteriaceae	Üreme var
Gaita kültüründe Salmonella, Shigella	Üreme var

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

VRE	Üreme var
MRSA	Üreme var
Bacillus anthracis	Üreme var
Brucella türleri	Üreme var
VDRL	Pozitif
Anti HIV	Pozitif
Steril vücut sıvılarında maya/küf mantarı aranması / üremesi	Pozitif / Üreme var

8
·
L
A

BORATUVAR NUMUNE RED KRİTERLERİ

Laboratuvara taşıyıcı transfer sistemi ile gelen numuneler, Numune Kabul biriminde kabul edilir. Hasta Kabul / Kayıt Personeli tarafından kayıtları alınır ve barkod etiketleri basılarak LBYS’de örneğin laboratuvara girdiği kayıt altına alınır.

Numune kabul birimi aşağıdaki kriterlere göre numuneyi kabul veya reddedebilir. Reddedilen numuneler mutlaka red nedeniyle birlikte LBYS’de kayıt altına alınır. Uygunsuz numuneler, Uygunsuzluk Formu ile kayıt altına alınır.

1. Hasta adı ve soyadının bulunmadığı, örnek tanımının yapılmadığı, hatalı yapıldığı veya istemler ile örnek üzerindeki barkodlarla bilgilerin uyumsuz olduğu durumlarda numune kabulü yapılmaz. Kabulü yapılmayan numuneler sisteme örnek red işlemiyle kaydedilir. Sorun tespit edilerek en kısa zamanda uygun numune alınması için ilgili kurum aranır.
2. Uygun tüplere veya örnek kaplarına alınmayan numuneler laboratuvara kabul edilmez; sisteme bilgisi girilir, yeni numune istenir.
3. Hemolizli numuneler laboratuvara kabul edilmez sistem üzerinde örnek red kısmında bilgilendirme yapılır.
4. Lipemik numuneler geldiğinde, kurum ile iletişime geçilerek uygun zamanda numune tekrarı açısından görüş alınır, eğer hasta gerekli açıklık

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

süresine uymamış ve klinisyence numune analize uygun bulunmamışsa örnek red kısmından sisteme bilgisi girilerek uygun numune alınması için ilgili kurum tekrar aranır.

5. Katkılı Tüplerde “Antikoagulan madde içeren” EDTA, sitrat, heparin gibi içerikli numunenin pıhtılaşmasının önlenmesi gereken tür testlerde, tüpe alınan kanın mutlak surette uygun ve tanımlanmış miktarda olması gereklidir. Bu, vakumlu tüplerde işaretlendiği kadardır. İşaret yerine kadar doldurulmamış numuneler laboratuvara kabul edilmezler. İlgili kurumlar aranarak sisteme girişleri yapılan ve red sebepleri bildirilen numunelerin tekrarı istenir.

6. Pıhtılı numuneler kabul edilmez sisteme red sebebi yazılıp uygun numune için kurumlar aranır.

7. Laboratuvara uygun transfer koşullarında gelmeyen örnekler kabul edilmez.

9. Özellikle ilaç düzeyi ve diurnal varyasyonu olan sirkadiyen ritm gösteren hormon analizlerinde, gereken bekleme süresine uyulmamışsa veya uygun zamanda numuneler alınmamışsa numune kabul edilmez. Gerekli işlemler yapılarak uygun numune istenir.

10. Çeşitli sebepler nedeniyle önerilen sürelerin dışında bekletilmiş ve bekleme sürelerine uyulmamış örnekler laboratuvara kabul edilmez. Analiz için uygunsuzluk nedenleri sisteme bildirilerek uygun numune alınması için ilgili kurumlar aranır.

11. Kırık veya uygun olmayan kaplar ile gönderilen örnekler kabul edilmez.

12. Bir başka materyalle kontamine örnekler reddedilir.

13. Balgamin makroskopik olarak değerlendirilmesinde tükürük görünümünde olması tükürükle kontaminasyon düşündürdüğünden numune tekrarı için kurum aranır, sisteme red nedeni girilir.

14. Boyama için gönderilen materyallerin uygun olmayan şartlarda gönderilmesi durumlarında numune reddedilir.

15. Flora ile kontaminasyon olasılığından dolayı hatalı veri sağlama ihtimali bulunan numuneler reddedilir.

9. NUMUNELERİN SAKLANMASI

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Laboratuvarın çalışma prensibi olarak, Laboratuvarımıza gelen ve kaydı yapıp çalışılan birincil numuneler, ileri tetkikler veya analizin başarısızlığına bağlı analiz tekrarları için serumlar; buzdolabında/derin dondurucuda 1 hafta, tam kan örnekleri; buzdolabında 1 hafta boyunca saklanır. Eğer testler çalışma gününden önce geldiyse, çalışma gününe kadar stabilitesine uygun saklama koşullarında saklanır. Daha uzun süreli saklamaya ihtiyaç duyulursa -20°C de saklanır. Saklama/dayanıklılık koşulları ile ilgili ayrıntılı bilgiler bu rehberdeki Test Listesi'nde mevcuttur. Şayet ilave bir analiz talebiniz olursa burada yer alan süre ve analiz için gerekli şartlara göre talebiniz karşılanacaktır.

İlave numune ihtiyacı olması durumunda tarafınıza mutlaka bilgi verilecektir.

TEST LİSTESİ

TEST ADI	ÖRNEK TİPİ	ÖRNEK KABI	METOT	ÖRNEK MİKTARI	RED SEBEBİ	ÖRNEK STABİLİTE/ TAŞIMA BİLGİSİ	ÇALIŞMA GÜNLERİ	ÇALIŞMA SÜRESİ	NUMUNE SAKLAMA SÜRESİ	DIŞ LAB.
[^] Alanin Aminotransferaz (ALT)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Albumin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz, Lipemi	30 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Albumin (BOS)	BOS	Steril Kap	Kolorimetrik	1 mL	Hemoliz, İkter, Lipemi	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Alkalen Fosfataz (ALP)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Amilaz (AMY)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz, Lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
[^] Aspartat Aminotransferaz (AST)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Bikarbonat	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Bilirubin Direkt	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	1 gün (2-8°C) Örnekler ışıktan korunmalı ve mümkün olan en kısa sürede analiz edilmelidir	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	3 gün	-
Bilirubin Total	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz, Lipemi	1 gün (2-8°C) Örnekler ışıktan korunmalı ve mümkün olan en kısa sürede analiz edilmelidir	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	3 gün	-
CK-MB	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	0.5 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	Dondurulmuş - 28 gün Buzdolabında (tercih edilir) - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Demir (Fe)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Fosfor (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Fosfor (P)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Gamma Glutamil Transferaz (GGT)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	1 ml	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Glukoz (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
[^] Glukoz (AKŞ)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Glukoz (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Glukoz (TKŞ)	Serum (Tokluk)	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
HDL Kolesterol	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
[^] Hemoglobin A1c (HbA1C)	Tam Kan	Edtalı Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz, Yüksek Askorbik asit düzeyi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Kalsiyum	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz, Lipemi	21 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Kalsiyum (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz, Lipemi	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Klor (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	İyon Selektif Elektrot	1 ml	Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Klor (Cl)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İyon Selektif Elektrot	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Kalsiyum (İyonize)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kolesterol Total	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Enzimatik Kolorimetrik	0.5 mL	İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Kreatin kinaz (CK)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kinetik UV	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
[^] Kreatinin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz Glukozüri, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Kreatinin (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kreatinin Klerensi	24 Saatlik idrar	Serum, İdrar Kabı	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kreatinin (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Hemoliz	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Laktat Dehidrogenaz (LDH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
LDL Kolesterol	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	1 mL	Hemoliz, Bilirubinemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Lipaz	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Magnezyum	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Mikroalbumin (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Enzimatik UV	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Mikroalbumin (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Enzimatik UV	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Oral Glukoz Tolerans Testi (75 gr / 3 Saat)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Oral Glukoz Tolerans Testi/Gebelikte (100 gr / 3 Saat)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Oral Glukoz Tolerans Testi/Gebelikte (50 gr / 1 Saat)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Potasyum (K)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İyon Selektif Elektrot	0.5 mL	**Hemoliz	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Protein (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	Steril Kap	Kolorimetrik	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein Total (BOS)	BOS	Steril Kap	Kolorimetrik	1 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Pseudokolinesteraz (PCHE)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kinetik Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Redüktan Madde (Gaita)	Gaita	Gaita Kabı	EIA	2 gr	İdrarla fiziken karışmış örnekler	7 gün (Dondurulmuş)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein Total	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Safra Asitleri	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Sodyum (Na)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İyon Selektif Elektrot	0.5 mL	**Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Total Demir Bağlama Kapasitesi (TDBK)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Hesaplamalı test	0.5 mL	Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Trigliserid	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
^ Üre	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Üre (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Ürik Asit (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	Kolorimetrik	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Üre Nitrojeni (BUN)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Ürik Asit	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Ürik Asit (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	Kolorometrik	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Amiloid A	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometrik	1 ml	Hemoliz, Lipemi	Buzdolabında (tercih edilir) - 30 gün Dondurulmuş - 30 gün Ortam - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Apolipoprotein A-1	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İmmunotürbidimetrik	6	Hemoliz, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Apolipoprotein B-100	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İmmunotürbidimetrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Beta-2 Mikroglobulin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	İmmunotürbidimetrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter, Lipemi	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Eritropoetin (EPO)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	0.5 mL	Hemoliz	Buzdolabında (tercih edilir) - 14 gün Dondurulmuş - 14 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Pankreas Amilazı	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
VLDL Kolesterol	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Hesaplamalı test	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Seruloplazmin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometrik	0.5 mL	Hemoliz, İkter, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Transferrin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Türbidimetrik	0.5 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İmmünelektroforezi (BOS'ta Oligoklonal Bant Aranması)	BOS	Steril Kap	ELEKTROFOREZ	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	2-8°C' de 4 gün, -20°C' de uzun süre	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein Elektroforezi	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELEKTROFOREZ	1 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	2-8°C' de 4 gün, -20°C' de uzun süre	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Bakır	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ICP/MS	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Bakır (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	ICP/MS	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Civa	Tam Kan	Edtalı Tüp	ICP/MS	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Çinko	Serum(Çinko)	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Kolorometrik	1 ml	Hemoliz, Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Çinko (Eritrosit içi)	Tam Kan	Edtalı Tüp	ICP/MS	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Lityum	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Spektrofotometrik	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Direkt Coombs	Tam Kan	Edtalı Tüp	Hemagglutinasyon	3 mL	Pıhtılı örnek	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	2 gün	+
Eozinofil Total	Tam Kan	Edtalı Tüp	Mikroskobi	3 mL	Pıhtılı örnek	1 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	1 gün	+
Eritrosit Sedimentasyon Hızı (ESR)	Sıratlı tüp	Sedim Tüpü	Agglutinasyon	1,6 mL	Pıhtılı örnek	1 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	1 gün	-
İndirekt Coombs	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Jel Santrifüjasyonu	1 ml	Pıhtılı örnek	30 gün (dondurulmuş)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kan Grubu (ABO+RH tayini)	Tam Kan	Edtalı Tüp	Hemagglutinasyon	3 mL	Pıhtılı örnek	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	3 gün	-
Periferik Yayma	Tam Kan	Edtalı Tüp	Mikroskobi	3 mL	Pıhtılı örnek	1 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	1 gün	-
^ Tam Kan Sayımı	Tam Kan	Edtalı Tüp	Fotometri	3 mL	Pıhtılı örnek	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	3 gün	-
C1 Esteraz İnhibitörü	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometrik	1 ml	Uygun olmayan örnek kabı/miktarı	6 gün (dondurulmuş)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kompleman C3	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Türbidimetrik	1 ml	Uygun olmayan örnek kabı/miktarı	6 gün (dondurulmuş)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kompleman C4	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Türbidimetrik	1 ml	Uygun olmayan örnek kabı/miktarı	14 gün (dondurulmuş)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Lupus Eritematozis (LE) Hücresi	Plazma	Sıratlı Tüp	EIA	1 ML	Uygun olmayan örnek kabı/miktarı	Buzdolabında (tercih edilir) - 21 gün Dondurulmuş - 21 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Retikülosit Sayımı	Tam Kan	Edtalı Tüp	CELL COUNTER	3 mL	Pıhtılı örnek	1 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	1 gün	+
1,25 Dihidroksi Vitamin D	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 mL	Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
17-Hidroksiprogesteron	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	RIA	1 mL	Hemoliz	15 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Adrenokortikotropik Hormon (ACTH)	Plazma	Edtalı Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	3 saat (2-8°C) 28 gün (-20 °C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
^ 25-Hidroksi Vitamin D	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	**Hemoliz, Lipemi	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Anti Müllerian Hormon (AMH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 Saat	7 gün	-
^ Beta-hCG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	Aynı gün saat 18.00	7 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

C Peptit	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
C PEPTİT (tokluk)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Dehidroepiandrosteron Sülfat (DHEA-S)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Dörtlü Tarama Testi	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
^ Estradiol (E2)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	**Hemoliz	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Ferritin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Growth Hormon (hGH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Folat (Folik Asit)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
^ Follikül Stimülan Hormon (FSH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
İkili Tarama Testi	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 Saat	7 gün	-
İnsülin (Açlık)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
İnsülin (Tokluk)	Serum (Tokluk)	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 Saat	7 gün	-
Pro-Brain Natriuretic Peptide (Pro-BNP)	Tam Kan	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kalsitonin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Prokalsitonin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kortizol	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Seks Hormon Bağlayıcı Globulin (SHBG)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Luteinizan Hormon (LH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Parathormon İntakt (PTH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	48 saat (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

^ Progesteron	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	**Hemoliz Lipemi, İkter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Prolaktin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Somatomedin C (IGF-1)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Testosteron Serbest	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Testosteron Total	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Tiroglobulin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Tiroglobulin Antikoru (Anti-Tg)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Tiroid Peroksidaz Antikoru (Anti-TPO)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
Tiroid Stimulan Hormon (TSH)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
11-Deoksikortizol	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	RIA	1 mL	Hemoliz	1 ay (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Deoksipiridinolin (DPD) (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	HPLC	10 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
^ SerbestTiroksin (FT4)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz Biyotin kullanımı	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Aldosteron	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	RIA	1 mL	Hemoliz , Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Androstenedion	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz,Lipemi	28 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Antidiüretik Hormon (ADH)	Plazma	Edtalı Tüp	RIA	1 mL	Uygun olmayan kan ve antikoagülan oranı Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler Hemoliz , Lipemi , İkter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Dihidrotestosteron (DHT)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 mL	Hemoliz , Lipemi , İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Gastrin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz , Lipemi , İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Total Tiroksin (TT4)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Metanefrin	Plazma	Edtalı Tüp	HPLC	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Metanefrin (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	HPLC	10 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Normetanefrin (24 Saatlik İdrar)	24 Saatlik idrar	İdrar Kabı	HPLC	10 mL	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Serbest (FT3)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Tiroksin Bağlayıcı Globulin (TBG)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Vitamin B6 (Piridoksal 5-Fosfat)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	HPLC	1 mL	Hemoliz , Lipemi , İkter Işığa maruz kalmış örnekler	Işıktan korunmalıdır. 3 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Renin	Plazma	Edtalı Tüp	RIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	Dondurulmuş (tercih edilir) - 14 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Total (TT3)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Üçlü Tarama Testi	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Hemoliz, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ Vitamin B12	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	**Hemoliz Lipemi, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Digoksin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Hemoliz, İkter, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Fenitoin (Difenilhidantoin)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Hemoliz, İkter, Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Fenobarbital (Luminal)	Serum	Kırmızı Kapaklı Tüp	CLIA	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Karbamazepin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Hemoliz	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	2 gün	+
Lamotrigin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	LC-MS/MS	1 ml	Hemoliz, İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Valproik Asit (Depakin)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CMIA	1 ml	Hemoliz, Lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	2 gün	+
Fibrinojen	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Anti Faktör X a	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Antitrombin 3 Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Faktör IX (Christmas Faktör) Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Faktör VIII İnhibitör Tayini	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Faktör XI Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Faktör XII (Hageman) Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Faktör XIII	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Cryoglobulin	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Presipitasyon	1 ml	Hemolizli numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Lupus Antikoagülan (APTT-LA)	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein C Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein C Antijeni	Plazma	Sitratlı Tüp	RID	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein S Aktivitesi	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protein S Antijeni	Plazma	Sitratlı Tüp	RID	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Von Willebrand Faktör Antijeni	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
D-Dimer (kantitatif)	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik	7 gün (-20°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

					numuneler					
Parsiyel Tromboplastin Zamanı (aPTT)	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Protrombin Zamanı	Plazma	Sitratlı Tüp	Koagülometrik	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	7 gün (-20°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
AMİNO ASİTLER (PLAZMA)	Plazma	Yeşil Kapaklı (heparinli) Tüp	LC-MS/MS	1 ml	Hemoliz, Lipemi	(-20)°C'de 1 ay	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
ANTİBİYOGRAM	Bakteri Suşu	Swap	Disk Difüzyon Yöntemi	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Apse (Pü/Yara) Kültürü	Sürüntü	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Balgam Kültürü	Balgam	Steril Kap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Boğaz Kültürü	Boğaz Sürüntüsü	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Burun Kültürü	Sürüntü	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Chlamydia Antijeni (Sürüntü Örneği)	Sürüntü	Swap	EIA	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Clostridium Difficile Toksin A	Gaita	Gaita Kabı	İmmünokromatografik	-	Barkodsuz numune	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Direkt Parazit İncelemesi	Gaita	Gaita Kabı	Mikroskobi	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	1 gün	-
Entamoeba Histolytica Antijeni	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	EIA	1 ml	Barkodsuz numune	Buzdolabında - 2 gün Dondurulmuş (tercih edilir) - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Enterik Adenovirus Antijeni (Gaita)	Gaita	Gaita Kabı	İmmünokromatografik	-	Barkodsuz numune	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Gaita Kültürü	Gaita	Gaita Kabı	Kültür	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Gaita Mikroskobisi	Gaita	Gaita Kabı	Mikroskobi	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	30 dk ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
Gaitada Parazit Aranması	Gaita	Gaita Kabı	Mikroskobi	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	30 dk ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
Giardia Antijeni (Gaita)	Gaita	Gaita Kabı	İmmünokromatografik	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Gonokok Kültürü	Sürüntü	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Helicobacter Pylori Antijeni (Gaita)	Gaita	Gaita Kabı	İmmünokromatografik	-	İdrarla fiziken karışmış örnekler	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İdrar Kültürü	Spot idrar	İdrar Kabı	Kültür	-	Yetersiz numune	Oda sıcaklığında 1 saat	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
İnfluenza Virus A+B Antijeni	Sürüntü	Swap	Kart Test	Numune alınması için laboratuvara danışınız.	Yetersiz numune	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kalın Damla Kan Preparatı (Plasmodium Aranması)	Tam Kan	edtalı Tüp	KALIN DAMLA-PERİFERİK YAYMA	1 ml	Hemolizli, Pıhtılı Örnekler	Buzdolabında - 5 gün Dondurulmuş - 30 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
Kist Hidatik Hemaglutinasyon Testi	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	IHA	1 ml	Hemolizli	Buzdolabında - 30 gün Dondurulmuş - 30 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Mantar Kültürü	Sürüntü/Kazıntı	Swap-Steril İdrar Kabı	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Rotavirüs Antijeni (Gaita)	Gaita	Gaita Kabı	İmmünokromatografik	-	Materyal bulaşmış kap,kontamine,nonsteril şartlarda gelen ,barkodsuz veya yanlış barkodlu zaman aşımli örnek	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Selofan Bant Testi (Oksiyur Yumurtası Araştırılması)	Gaita	Gaita Kabı	Mikroskobi	Lab'a danışınız.	Yanlış örnek alımı	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
Serviko Vajinal Kültür ve İncelemesi	Vajinal / Servikal Swap	Swap	Mikroskobi	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün transport vasatında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	7 gün	-
Sperm Kültürü	Sperm	Steril Kap	Kültür	1 ml	Örnek alınamaması, Uygunsuz Perhiz	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
Sperm Morfolojisi (Kruger Testi)	Sperm	Steril Kap	Mikroskobi (özel boyama ile)	Lab'a danışınız.	Örnek alınamaması, Uygunsuz Perhiz	30 dk ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
Spermiogram	Sperm	Steril Kap	Mikroskobi	Lab'a danışınız.	Yetersiz numune	30 dk ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
Strep A Hızlı Testi	Boğaz Sürüntüsü	Swap	İmmünokromatografik	Lab'a danışınız.	Yetersiz numune	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
Tam İdrar Analizi	Spot idrar	İdrar Kabı	Kimyasal/ Mikroskobi	10 ml	Soğuk ortamda gönderilmemiş numuneler	6 saat (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	1 gün	-
Üretral Akıntı Kültürü	Üretral Akıntı	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Ürogenital Mycoplasma-Ureap asma kültürü	Servikal/Üretral Sürüntü- Spot İdrar	Swap-Steril İdrar Kabı	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	+
Vajinal Kültür	Vajinal/Servikal Sürüntü	Swap	Kültür	-	Örnek alınamaması, üreme olmaması	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 gün	5 gün	-
SPERM HAZIRLAMA	Semen	Steril Kap	Swim-up	1 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 1 Saat	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	1 gün	-
Faktör V Leiden Mutasyonu	Tam Kan	Edtalı Tüp	Clotting Assay	3 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 14 gün Ortam - 7 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
HBV DNA (PCR)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	PCR	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 6 gün Dondurulmuş - 84 gün Ortam - 1 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
HCV RNA (PCR)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	PCR	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 5 gün Dondurulmuş - 30 gün Ortam - 1 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
HDV RNA (PCR)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	PCR	1 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 30 gün Dondurulmuş - 30 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Karyotip Analizi (Periferik Kan)	Tam Kan	Heparin	Hücre kültürü Mikroskopik	2 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 6 gün Dondurulmuş (tercih edilir) - 84 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
MTHFR 1298 Mutasyon Analizi	Tam Kan	Edtalı Tüp	PCR	3 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 14 gün Ortam - 7 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
PAI-1 4G/5G Polimorfizm	Tam Kan	Edtalı Tüp	PCR	3 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında - 14 gün Ortam - 7 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Protrombin Gen Mutasyonu	Tam Kan	Edtalı Tüp	PCR	2 ml	Pıhtılı , hemolizli, lipemik ve ikterik numuneler	Buzdolabında (tercih edilir) - 14 gün Ortam - 7 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
COVID-19 (SARS-CoV-2) PCR	Sürüntü	Swap	PCR	1 ml	Yetersiz numune	20-25 °C'de 3 Gün - 2-8 °C'de 7 Gün - 20 °C'de 28 Gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	-
ANTI SARS COV-2 S	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Hemoliz	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 1 Saat Dondurucu(- 20 °C) 10 Gün Buzdolabı(2-8 °C) 24 Saat	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
(G6PD)h	Tam Kan	Edtalı Tüp	Spektrofotometrik	2 ml	Uygun olmayan numune hacmi	Oda sıcaklığında 3 gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

SPERM DNA HASARI	Semen	Steril Kap	TUNEL	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	1 gün ortam sıcaklığında	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
ANTİ CENP B (CENTROMERE B)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Uygun olmayan numune hacmi	14 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
CHLAMIDYA PCR	İdrar	İdrar Kabı	PCR	-	-	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 365 Gün Buzdolabı(2-8 °C) 365 Gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
MTHFR C677T	EDTA'lı Tam Kan	EDTA'lı Tüp	PCR	5 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 7 Gün Buzdolabı(2-8 °C) 14 Gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
TROMBOFİLİ PANELİ (4'LÜ)	EDTA'lı Tam Kan	EDTA'lı Tüp	PCR	3 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 3 Gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	3 gün	+
Y KROMOZOM MİKRODELESYONU	EDTA'lı Tam Kan	EDTA'lı Tüp	PCR	3 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 7 Gün Buzdolabı(2-8 °C) 14 Gün	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti HBc IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti HBc IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Histon Antikor (Immunoblot)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Antistreptolizin O (ASO)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Brucella Aglütinasyon Testi (Rose Bengal)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Tüp Aglütinasyon	1 mL	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter , kontaminasyon	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Brucella Tüp Aglütinasyon Testi (Wright)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Tüp Aglütinasyon	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter , kontaminasyon	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Helicobacter Pylori IgA	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Helicobacter Pylori IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
HIV P24 Antijeni	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter , kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İmmunglobulin (IgG)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometrik	1 ml	Aşırı hemoliz lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Salmonella Agglütinasyonu (GRUBEL WIDAL)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Aglütinasyon	1ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Salı, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Adenozin Deaminaz (ADA) (Kanda)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1 ml	Aşırı hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Beta-2 Glikoprotein 1 IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	2 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Beta-2 Glikoprotein 1 IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	2 ml	aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Düz Kas Antikoru (ASMA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	IFA	1ml	Hemoliz, Aşırı lipemi, Kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Endomisyum Antikor (EMA) IgA	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Hemoliz , Lipemi,İkter ve kontaminasyon	4 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Endomisyum Antikor (EMA) IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Hemoliz , Lipemi,İkter ve kontaminasyon	4 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Fosfolipid IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1ml	Aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Fosfolipid IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1ml	Aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti HBe	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Hepatit E (HEV)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	aşırı hemoliz,lipemi , ikter ve kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Mitokondrial Antikor (AMA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	IFA	1 ml	Hemoliz , Lipemi,İkter ve kontaminasyon	Hücrelerden ayrıldıktan sonra; Oda ısısında: 48 saat; 2-8°C' de: 2 hafta; -20°C' de: 1 yıl (tekrarlanan donma / çözülme döngülerinden kaçınım)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	14 gün	+
Borrelia Burgdorferi Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter , kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Borrelia Burgdorferi Antikoru IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter , kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Brucella Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter , kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Brucella Antikoru IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter , kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Chlamydia Pneumonia IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Chlamydia Pneumonia IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Chlamydia Trachomatis IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Chlamydia Trachomatis IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Doku Transglutaminaz Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1ml	Aşırı hemoliz, lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
EBV EA Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Gliadin Antikoru IgA	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Gliadin Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
HBe Ag	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Hepatit Delta (HDV) Antijeni	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	EIA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Hepatit Delta (HDV) Antikoru	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	EIA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İnsülin Antikoru	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	IRMA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Mumps (Kabakulak) Virüs Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	5ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Mumps (Kabakulak) Virüs Antikoru IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	5ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Mycoplasma Pneumonia Antikoru IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Proteinaz 3 Antikoru (PR3 ANCA / cANCA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	EIA	3ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Rubella Antikoru IgG Avidite	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Toxoplazma Antikoru IgG Avidite	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz, lipemi, iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Treponema Pallidum Hemaglutinasyon (TPHA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	IHA	1 ml	aşırı hemoliz,lipemi	1 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti CCP	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA, ECLIA	1 ml	Hemoliz	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Dnase B Antikoru	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometri	1 ml	Lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Anti HAV IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti HAV IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti HBs	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
Anti HCV	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz , Lipemi , İkter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
C1 ESTERAZ İNİHİTÖR AKTİVİTESİ	Sitratlı Plazma	Sitratlı Tüp	Kromojenik	1 mL	Donmuş olarak gönderilmeyen örnekler	Buzdolabı(2-8 °C) 4 Saat Dondurucu(- 20 °C) 14 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
CMV IgG AVIDİTE	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELFA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
FEKAL ELASTAZ	Gaita	Gaita Kabı	EIA	20 gr	Uygun olmayan numune hacmi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
INTERLOKİN-6 (IL- 6)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 mL	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	Buzdolabı(2-8 °C) 1 Gün Dondurucu(- 20 °C) 180 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
PAUL BUNNEL	Serum	Kırmızı Kapaklı Tüp	Lateks Aglutinasyon	1 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 8 Saat Buzdolabı(2-8 °C) 2 Gün Dondurucu(- 20 °C) 365 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
QUANTİFERON TBC	Plazma	Quantiferon tüpleri	EIA	1 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 16 Saat	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
TSH RESEPTÖR ANTİKORU	Serum	Kırmızı kapaklı tüp	ECLIA	2 mL	Uygun olmayan numune hacmi, Yanlış tüpe alınmış, örnekler	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 7 Saat Buzdolabı(2-8 °C) 6 Gün Dondurucu(- 20 °C) 360 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	6 gün	+
Anti HIV 1/2 (ELISA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	3 saat	7 gün	-
Anti Kardiyolipin IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Kardiyolipin IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Anti Nükleer Antikor (ANA) (ELISA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , ikter	5 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
CRP	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
High Sensitive C Reaktif Protein (HSCRIP)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Doku Transglutaminaz Antikoru IgA	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1ml	Aşırı hemoliz,lipemi	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
ENA Tarama	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Blot	1 ml	hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Gaitada Gizli Kan	Gaita	Gaita Kabı	Immüno-kromatografik	10 gr	Stüeril olmayan ortamda gönderilen numuneler	3 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
HBs Ag	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	Aynı gün saat 18.00	7 gün	
Herpes Simpleks Virüs (HSV) Tip 1 IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Herpes Simpleks Virüs (HSV) Tip 1 IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Herpes Simpleks Virüs (HSV) Tip 2 IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Herpes Simpleks Virüs (HSV) Tip 2 IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ELISA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter ve kontaminasyon	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İmmünglobulin (IgA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Nefelometrik	1 ml	Aşırı hemoliz lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
İmmünglobulin (IgM)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Fotometrik	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi	2 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Romatoid Faktör (RF)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Türbidimetrik	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	-
^ Rubella IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ Rubella IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ CMV IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ CMV IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	2-8°C' de 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ Toxoplazma Antikoru IgG	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
^ Toxoplazma Antikoru IgM	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CLIA	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	4 saat	7 gün	-
VDRL	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	Aglütünasyon	1 ml	Aşırı hemoliz,lipemi , iktter	5 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	1 saat	7 gün	-
TH1-TH2 ORANI	Heparinli Tam Kan	Yeşil Kapaklı Tüp	Flowsitometri	1 mL	Uygun olmayan numune hacmi	Oda Sıcaklığı(20-25 °C) 3 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	3 gün	+

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

Vanil Mandelik Asit (İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	HPLC	5 ml	Soğuk ortamda gelmeyen numune	20-25 °C 3 Gün, 2-8 °C 14 Gün, - 20 °C 14 Gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Kanda Methemoglobin	Tam Kan	Edtalı Tüp	EIA	3 ml	Hemoliz	Buzdolabında (tercih edilir) - 3 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Bisfenol A (Spot İdrar)	Spot idrar	İdrar Kabı	HPLC	1 ml	Soğuk ortamda gelmeyen numune	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
HE4	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Hemoliz	7 gün (2-8°C)	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
CA 125	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CMIA	1 mL	**Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün Buzdolabında - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	+
CA 15-3	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CMIA	1 mL	**Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün Buzdolabında - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	+
CA 19-9	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CMIA	1 mL	**Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün Buzdolabında - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	+
CA 72-4	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 mL	Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün Buzdolabında - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	7 gün	+
Karsinoembriyonik Antijen (CEA)	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	CMIA	1 ml	Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün Buzdolabında - 7 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	2 saat	7 gün	+
PSA Total	Serum	Sarı Kapaklı (Jelli) Tüp	ECLIA	1 ml	Hemoliz	Dondurulmuş - 90 gün	Ptsi, Sali, Çrş, Prş, Cuma, Ctsi	5 gün	5 gün	-

****Testler red edilirken şartlı kabul listesine göre karar verilir.**

Kültür Testleri Hakkında Detaylı Bilgi

ÖRNEĞİN CİNSİ	ÖRNEĞİN TOPLANMASI		SÜRE VE ISI		SONUÇ SÜRESİ
	AÇIKLAMA	GEREÇ VE VOLÜM	TRANSPORT	SAKLAMA	
ÜST SOLUNUM SİSTEMİ					

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

BOĞAZ	<ol style="list-style-type: none">1. Dil Basacağı İle Dil Bastırılır.2. Eküvyon Farenkse Tonsillere Ve Varsa Ekstüda Olan Alanlara Sürülür.3. Yanak, Diş Ve Diş Etlerine Dokunmadan Eküvyon Ağızdan Çıkartılır.	Eküvyon Ve Transport Besiyeri	< 2 Saat, Oda Isısı	< 24 Saat, Oda Isısı	2 Gün 11.00
ORAL KAVİTE	<ol style="list-style-type: none">1. Eküvyon İle Lezyon Üzerindeki Sekresyon Ve Debri Uzaklaştırılır, Eküvyon Atılır.2. Sağlıklı Dokuya Değmeden İkinci Bir Eküvyon İle Lezyon Üzerine Kuvvetle Sürterek Örnek Alınır.	Eküvyon Ve Transport Besiyeri	< 2 Saat, Oda Isısı	< 24 Saat, Oda Isısı	3 Gün 11.00
NAZAL	<ol style="list-style-type: none">1. Eküvyon steril serum fizyolojik ile ıslatılır.2. Burun deliklerinden 2,5 cm. içeri sokulur.3. Nazal mukozaya kuvvetlice sürterek çevrilir.	Eküvyon Ve Transport Besiyeri	< 2 Saat, Oda Isısı	< 24 Saat, Oda Isısı	2 Gün 11.00
NAZOFAREN GEAL	<ol style="list-style-type: none">1. Eküvyon burun deliğinden yavaşça posterior farenks sokulur, çevrilir.2. Hasta başında ekim yapılır.	Direkt besiyerine Ekim eküvyon ve transport besiyeri	< 15 dakika, oda ısısı	< 24 saat, oda ısısı	2 GÜN 11.00
ALT SOLUNUM SİSTEMİ					
BALGAM	<ol style="list-style-type: none">1. Hastaya tükürük ile balgam arasındaki fark anlatılır.2. Su ile ağız çalkatılır.3. Derin bir öksürüğü takiben tek seferde balgam çıkarması söylenir.4. Steril kaba alınır.	Steril kap >1 ml	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00
TRAKEAL ASPİRAT VE BAL	<ol style="list-style-type: none">1. Aspirat steril kaba konur. Fırça, serum fizyolojik içeren steril kavanoza konur.	Steril kap >1 ml	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	3 Gün 11.00
ABSE(açık)	Yüzeyel ekstüda steril SF veya %70 alkol ile uzaklaştırılır. Mümkünse aspire edilir, ya da eküvyon ile derin kısımlardan materyal alınır.	Eküvyon, transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, oda ısısı	2 Gün 11.00

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

DİĞER VÜCUT SIVILARI					
ASİT, SAFRA, EKLEM SIVISI, PERİTON PLEVRA, SİNOVYAL SIVI	<ol style="list-style-type: none">1.Cilt iyot ile silinir.2. İğne aspirasyonu ile örnek alınır.3. Olabildiğince çok sıvı alınır.4. Derhal laboratuvara ulaştırılır. (Asla eküvyon ile örnek alınmaz.)	Steril tüp veya kan kültürü şişesi	< 15 dk. oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	7 Gün 11.00
KAN KÜLTÜRÜ	<ol style="list-style-type: none">1. Kan kültürü şişesinin lastik tıkaçı %70'lik alkol ile dezenfekte edilir ve 1 dk beklenir.2. %70'lik alkol ile cilt temizlenir.3. Merkezden başlayıp periferde doğru halkalar çizerek iyot sürülür.4. İyodun kuruması beklenir.5. Kan alınır.6. İyotu uzaklaştırmak için cilt alkol ile temizlenir.	İdeal olarak beklenen ateş yükselmesinden hemen önce veya ateş yükselmeye başladığında alınmalıdır. 2. kan örneği yarım saat aralıklarla 2 ayrı koldan alınmalıdır. Erişkin:10 ml şişe yenidoğan-çocuk:0,5-1 ml şişe	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, oda ısısı	15-20 Gün 11.00
KATETER İ.V.	<ol style="list-style-type: none">1. Kateter çevresindeki cilt alkol ile temizlenir.2. Aseptik koşullarda kateter çıkartılır. Distal ucundan 5 cm'lik bölümü steril tüpe alınır.3. Derhal laboratuvara ulaştırılır.	Steril tüp veya steril kap	< 15 dk. oda ısısı	< 24 saat, 4°C	4 Gün 11.00
FOLEY	Kültür yapılmaz. Üreme distal florayı gösterir
DOKU	<ol style="list-style-type: none">1.Steril kaba alınır.2.Steril SF eklenir.3.Kurumasına engel olunur.	Anaerop Transport sistemi (havası alınmış enjektörde olabilir)	< 15 dk. oda ısısı	< 24 saat, oda ısısı	7 Gün 11.00
GÖZ KONJONKTİVAL	<ol style="list-style-type: none">1.Topikal anestetikuygulamadan önce örnek alınır.2.Her iki konjonktivada farklı eküvyon kullanılır.3.Eksüda yok ise materyal, eküvyon buyyon ya da steril SF ile ıslattıktan sonra alınır.4.Hasta başında ekim yapılır.5.Hasta başında boyama için lama yayma hazırlanır. Hızla laboratuvara ulaştırılır.	Direkt besiyerine ekim	Besiyerleri; <15 dk. Oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	2 Gün 11.00

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

KORNEA KAZINTISI	<ol style="list-style-type: none">1.Önce konjonktival örnek alınır.2.İki damla lokal anestetik damlatılır.3.Steril spatül ile tek yöne doğru hareket ile kazıma yapılır.4.Her hareket ile alınan kazıntı örneği hasta başında besiyerine ekilir. Spatül ucu yarım ay oluşturacak şekilde besiyerine batırılır.5.Boyama için hasta başında 2 preparat hazırlanır.6.Besiyerleri ve smearlar bekletmeden laboratuvara ulaştırılır.	Direkt besiyerine ekim	Besiyerleri; < 15 dk, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	2 Gün 11.00
KULAK ORTA KULAK	<p>Timpanosentez, komplike, rekürren veya kronik persistan otitis media'da başvurulması gereken bir örnek alma yoludur.</p> <ol style="list-style-type: none">1.Kulak zarı sağlam ise, sabunla dış kulak yolu temizlenir, kuruması beklenir ve timpanosentez ile örnek alınır.2.Kulak zarı perforé ise, steril kulak spekulumu kullanarak ince eküvyon ile örnek alınır.	Eküvyon, steril tüp	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3 Gün 11.00
DIŞ KULAK	<ol style="list-style-type: none">1.Dış kulak yolu dezenfektan ile temizlenir, steril SF ile dezenfektan uzaklaştırılır.2.SF ile ıslatılmış bir eküvyon ile krutlar uzaklaştırılır.3.İkinci bir eküvyon kanalda kuvvetlice çevrilerek örnek alınır.	Eküvyon, transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00
İDRAR: KADIN ORTA AKIM	<ol style="list-style-type: none">1.Üretral ve vajinal bölgeye önden arkaya doğru su ve sabun ile temizlenir.2. Islak gazlı bez ile bölge durulanır.3. İdrarın ilk birkaç mililitresi dışarı yapıldıktan sonra orta akım bölümü steril kaba alınır.4.Steril idrar kabının kapağı kapatılır.	Steril idrar kabı	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00
İDRAR: ERKEK ORTA AKIM	<ol style="list-style-type: none">1.Glans penis su ve sabun ile temizlenir.2.İslak bez ile bölge durulanır.3.İdrarın ilk birkaç mililitresi dışarı yapıldıktan sonra orta akım bölümü steril kaba alınır.4.Steril idrar kabının kapağı kapatılır.	Steril idrar kabı	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00
SONDA İLE İDRAR ALMA	<ol style="list-style-type: none">1.Üretral bölge su ve sabun ile temizlenir, ıslak bez ile durulanır.2.Aseptik koşullarda sonda mesaneye yerleştirilir.3.İlk 15 ml'lik idrar sondadan atılır, orta veya geç idrar bölümü steril idrar kabına alınır.	Steril idrar kabı	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00
DAİMİ SONDA TAKILMIŞ HASTADAN ALINAN İDRAR	<ol style="list-style-type: none">1. Sondanın üretraya yakın bölümü % 70'lik alkol ile temizlenir.2. Aseptik koşullarda, enjektör ile 5-10ml idrar çekilir.3.İdrar steril idrar kabına aktarılır.	Steril idrar kabı	< 2 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C	2 Gün 11.00

ÖZEL GÖZLEM TIP
LABORATUVARI

TEST REHBERİ

GENİTAL KADIN VAJİNAL	1. Spekulum uygulanır. 2. Önceden birikmiş olan sekresyon fazlalığı uzaklaştırılır. 3. Mukozadan gelen sekresyon eküvyon ile alınır.	Eküvyon, Transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3 Gün 11.00
SERVİKAL	1. Spekulum uygulanır. 2. Servikal osda birikmiş olan vajinal sekresyon uzaklaştırılır. Eküvyon ile endoservikal akıntı alınır.	Eküvyon, transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3 Gün 11.00
GENİTAL: ERKEK ÜRETRAL	1. Hasta idrar yaptıktan en az 1 saat sonra örnek alınır. 2. Eküvyon üretraya 2,5 cm. kadar sokulup çevirerek örnek alınır.	Eküvyon, Transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3-4 Gün 11.00
PROSTAT	1. Glans penis sabun ve su ile temizlenir. 2. Rektumdan prostat masajı yapılır. Gelen sıvı steril eküvyon ile alınır veya steril tüpte toplanır.	Eküvyon, Transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3-4 Gün 11.00
GENİTAL BÖLGEDE LEZYON	1. Lezyon yüzeyi steril SF ile temizlenir, kabuk varsa kaldırılır. 2. Seröz sıvı çıkıncaya kadar kuru gazlı bezle lezyonu kanatmadan sıyınır. 3. Tabana bastırıldığında biriken eksüda enjektör ya da eküvyon ile alınır. Lezyon tabanındaki sıvıya bir lam sürterek mikroskopik inceleme için örnek alınır.	Eküvyon, transport besiyerine	< 2 saat, oda ısısı	< 2 saat, oda ısısı	3-4 Gün 11.00
GAİTA	1. Doğrudan temiz ve kuru bir gaita toplama kabına gaita yapılması sağlanır. Bir saat içinde laboratuvara ulaştırılır.	Gaita Kabı	< 1 saat, oda ısısı	< 24 saat, 4°C < 48 saat, oda ısısı NOT: Clostridium difficile için >24 saat - 20 °C	2 Gün 11.00
REKTAL SÜRÜNTÜ	1. Eküvyon, anal sfinkterden 2,5 cm kadar içeriye itilir. 2. Rektum içerisinde çevrilerek örnek alınır.	Eküvyon, transport besiyerine	< 1 saat, oda ısısı	< 24 saat, oda ısısı	2 Gün 11.00